



245

Hal

Xímmtíu

# Passiu = Sálmar,

qvædnir

af

Hallgrími Péturssyni,

Sóknarpresti til Saurbæar á Hvalfjard,  
arstrengd, frá 1651 til 1674.

---

22. Utgáfa.

---

Seljað sinnbundnir 48 s. teiddu Silfurð.

---

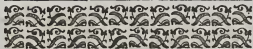
*Linné-Lönnroff*

---

Viðeyar Klaustri, 1832.

Prentaðir á Forlag Drs. M. Stephensen's  
af Bókprýðjara Helga Helgasoni.





## I. S Á L M U R.

Tagid: Minnsú, ó madur! á minn deyð.

**U**pp, upp, mín sál! og allt mitt ged,  
upp mitt hjarta og rómur með,  
hugur og tunga hjálpi til, Herrans þínu  
eg minnast vil.

2. Sancti Páll skipar þýddu þá, að  
stulum vér allir jörðu á, kunngjóra þá  
qvel og daprann deyð, sem Drottinn fyr-  
ir oss auma leid.

3. Þjófann Jesúm til lausnar mér, lán-  
aði þó að deya hér, mig þýldi' og lösta  
að minnast þess, mínum Drottni til þak-  
lætes.

4. Innra mig lofsins ángrið þér, æ!  
hvað er lítil rækt í mér; Jesús er qual-  
inn í minn stad, offjaldan þessi' eg minnst  
á það.

5. Sál mín! Þodum þá sætu fórn,  
sem þessir oss við Gud Drottinn vörn,

(2\*)

fordæmda aptur forlíkad, segnudur er að hugsa' um það.

6. Hvað stillir betur hjartans bel, enn heileg Drottins pína og qvel? hvað heptir frammar hneirli' og synd, enn Herrans Jesú blóðug mind?

7. Hvar far þú betur, sál mín! sjeð, sanna Guds hjartans ástar+ged, sem fadur gæðskunnar féð til þín, frammar enn hér í Jesú þín?

8. O Jesú! gef þinn anda mér, allt svo verði til dýrðar þér, uppteiknad, súngid, sagt og téð, síðan þess aðrir njóti með.

9. Að lidiani máltíð loffaunginn, las sínum fædur, Jesús minn, síðasta qvöldid, seint það var, súngu með hans lærisveinar.

10. Guds Sonur sá, sem sannleiks ráð, sjálfur átti á himni' og láð, þáði sitt braud með þackargjerd, þegar hann umgeðst hér á jerd.

11. Þursamalur ert þú, mín sál! þyggur af Drottni sérhverrt mál, fadu pína og fóstíð allt, fyrir það honum þacka þalt.



12. Illum þræl' er það eilíf smán, ef hann svo þuggur Herrans lán, drambsamlega og dreissar sig; Drottinn geymi frá þífu mig!

13. Eptir þann saung, enn ekki fyrr, útgeft Jesús um hússins dyr, að hans síðvenju er það stéð, til olíu-sjallins ganga réð.

14. Lausnarans venju lær og halde, losa þinn Gud og dýrka þalt, bannarlaus aldrei þyrjud sé, burtfer af þínu heimile.

15. Vfirum Redrons breidann beck, bleffadur þá með sveinum geck; sá lafur nasn af sorta ber, sýnir það góðann lærdóm mér.

16. Vfir hörmúngar er mín leid, æ meðan varir líffins Reid; undan geft Jesús, eptir eg, á þann að seta rauna veg.

17. Horfi eg nú í huga mér, Herra minn Jesú! eptir þér, dásamleg eru dæm in þín, dreg eg þau gjarnan heim til mín.

18. Þú vildir ekki upphlaup harðt, hrði þegar þú ságinnt varst, út í gras-garðinn geðstu því, gafft þig í manna hendur frí.

19. Af því læri' eg að elsta' ei frekt, eg-  
id gagn mitt, svo fridur og spekt, þess  
vegna rastfist, þér er tjært, þolinmæði og  
ged hógvært.

20. Sorgandi geðstú sagða leid, sardi  
þinn huga qvæl og neyd; hlæandi glæpa  
hljóp eg stíg, hefir þú qvittad fyrir mig.

21. Vort líf er grasgarðs gánga rétt,  
grefin er öllum fyrirsett. Syndugra leid  
ei leif þér að, lendir hún víst í qvala-stað.

22. Ydrunar-tárin ættu vor, ell hér  
að væta líffins spor, gegnum daudann  
með gleði og lyst, gaungum vér þá í  
hinna víst.

23. Þá Jesús nú á veginum var,  
við Postulana hann ræddi þar: henda  
mundi þá hrösun fljót; hardlega Péts  
ur þrætti' á mót.

24. Frelsarinn Jesús fyrirfjer, þá fall  
og hrösun er búin mér, hann veit og lífa  
lafning þá, sem leysa kann mig sorgum  
frá.

25. Aldrei, qvæð Pétur: ætla eg,  
á þér hneirlast á nocturn veg, þó all-  
it frá þér falli nú. Fullkomin var hans  
lofan já.

26. Sú von er bæði velt og mirk, að voga streflega á holdsins styrk, án Guds náðar er allt vort traust, óstöðugt, veikt og hjálparlaust.

27. Gef mér, Jesú! að gá að því, glastéri þer eg minn féðjód í, vidverun þína virði eg mest, veikleika holdsins sjer þú best.

## 2. Sálmur.

Lagid: Gadir vor, sem á himnum ert.

Jesús geft inn í græsgarð þann, Gethsemane var nefndur hann; af olíu þrúgum það auk nafn bar, olíu tréd rétta Herrann var, oleum hjálpræðis allra fyrst, af hans lífi þar pressaðist.

2. Í aldingardi fyrst Adam braut, aptur Jesús það bæta hlaut, aldingards-eið in ávext gaf, eynd synd og dauði kom þar af; í aldingardi ljúft líffins tréd, lífgunar frjófgun veita réð.

3. Júdas þekkti vel þennann stad, þar hafði hann lengi umhugsad, helst mundi pláts það hentugast, Herrann

matti þar forráðast, svo fastir hefdu' að segja af því, svik hans lægju svo hylmingi.

4. Satan hefir og sama lag, situr hann um mig nótt og dag, hyggjandi' að glöggv hvar hægast er, í hattu' og synd að koma mér; en þó í þeim stad allra mest, sem á eg Gudi að þjóna best.

5. Heims börnin hafa lyst þá lært, lygd og svikræði er þeim fjart, fótsporum djöfuls fylgjande, falstráðin draga þó í hlé. Frá hans og þeirra hrekkja, stig, Herta Jesú! bevara mig!

6. Opt hafði Jesús í þann stad, áður gengid, því veit eg það, hefir sannlega Herrann minn, hugsað um þínu og dauda sinn, fulltíngis bedid fedurinn þar, svo fengi hann stadið píslirnar.

7. Turta-gardur er Herrans hér, helgra Guds barna legslader, þegar þú gengur um þennann reit, þín sé til reidu bænir heit, andláts þíns gæt og einnig þá, upprisu daginn minstu á.

8. Lærisveinana Lausnarinn þjá, lét sumu bíða nokkud fjær, þrá tók þó með sér hjarta breinn, hann gientist ekki að vera einn; sála mín! þar um þenkja þalt, þér til lærdóms það stéði allt.

9. Guds krístni er gras-garður hreinn,  
Guds Sonar ertú lærisveinn; sit þú hvor  
sem hann segir þér, sonn hlýdni besta off-  
ur er, til krossins ef hann þig kallar þar,  
kom þú gláðvær án móglnar.

10. Freistíng þúng ef þig sellur á, forð-  
astú einn að vera þá; guðhráðdra selstap  
gíenstú mest, gæfa þeir jafnan ráðin best,  
huggun er manni mönnum að, miðkun  
Guds hefir svo tilfíctad.

11. Hjartanlega varð harmþrúng-  
inn, Gerrann Jesús í þetta sinn, hold-  
id skalf við það feikna fár, slutu í  
vatni augun klár, sagði grátandi: sál  
mín er, svo allt í dauðann hrígg í  
mér.

12. Gott nær stein-snarí frá þeim  
fór, féll strax til jarðar Drottinn vor,  
flatur sitt bleffað andlit á; ógnarleg  
göel hann mæddi þá; hjartad bardist í  
brjósti heitt, bæði var líf og sálin þreytt.

13. Samvitðan mig nú sjálfann flær,  
sje eg það gjörla, Jesú kjær! mín synd,  
mín synd, hún þjáði þig, þetta allt leiddist  
fyrir mig, aðí! hvað hef' eg aumur þráll,  
aukíð þér mæðu, Drottinn sæll!

14. Mér virðist svo sem mín misgjörð, sé meiri að þýngd, enn himin og jörð, því Jesús það fæðursins orðid er, sem allt með sínum krapti ber, flatur hlaut þó að fálka þar, þá fyrir mig bar hann syndirnar.

15. Hjartans gleði og huggun traust, hér gefst þér, sál mín! efalaust, það gjald fyrir mína misgjörð, er meira verðt enn himin og jörð, hans sorg, skjálfti og hjartans þín, hjá Gudi er eilíf kvíttan mín.

16. Stramm þegar Jesús fallinn var, segurstu bæn hann gjörði þar: abba, fadur, ástíjæri minn! af mér tak þennann kateikinn, þó svo sem helst þú sjálfur vilt, sagði Jesús, með gedid stillt.

17. Utræðin best er andmjúkt ged, ángur hjarta og bænin með, hvenær sem kemur þormúg að, hugsa þú, sál mín! vel um það, óþolinmæði og mögla þver, meiri reffingar ablar sér,

18. Obljúgur skaltú aldrei neitt, úr heimta hvað þú girnist veitt, til hold-

sins muna hentugt þér, hugsa jafnan:  
ad Drottinn sjer, hvað lífi og sál til  
lids er nú, langtum betur enn sjálfur  
þú.

19. Eins líkaminn og sálin sé, sann-  
mjútleig í bæninne, álitur Drottinn innra  
þitt, ei ad síður þal holdid þitt, fyrir Gud  
med blygdun ganga fram, gjordi svo ford-  
um Abraham.

20. Jesú, þín grátleg gras-garðs þín,  
gledur erþjáða sálu mín, þitt hjartans  
ángur hjattad mitt, frá hrigd og mædu  
gjerdi qvitt; því þal míns hjartans hjatta-  
þel, heidra þig, minn Immanuel!

### 3. Sálmur.

Med sama lag.

Ginn vil eg, sál mín! uppá nh, upphaf  
taka á máli því: uppstóð Jesús, þó  
þreyttur sé, þrisvarsinnum frá bæn-  
inne, lærisveinarnir sváfu fast, Sancti  
Pétur því ávítast.

2. Til og frá geð hann þrisvar þó,  
þar féckst ei minnsta hvíld né ró; und-  
anfæri því eðért fann, allstadar Drott-  
ins reidi brann, gegnum hold, æðar,  
blód og bein, blossi gudlegrar heiptar Stein.

3. Himna-ljósíð var honum byrgt, helst  
því af nótt var orðid míkt, ástvína hugg-  
un enga fann; allir sváfu um tíma þann;  
jörðin var honum óhæg eins; engin féckst  
bót til þessa meins.

4. Í þessum speigli þad sje eg, þeim  
sem Drottinn er reidur mjög, hverki verd-  
ur til huggunar, himin, ljós, jörð né  
Fépnurnar; án Guds náðar er allt um  
fríng, eynd, mæða, qvel og fordám-  
ing.

5. Framar sjest hér hvað fárleg sé,  
fordamdra qvel í helvíte; frá einni plágu  
til annarar, í ystnu myrkenum þeir rása  
þar; ó! hvað syndin afskapleg er, allt  
þetta særir hún með sér.

6. Í þridja máta af þessu sjest, þad  
lærdú, sál mín! allra best, Guds reidi eld  
og eilíft fár, útstöktu og lægdu Herrans  
tár, allt honum því til ama var, svo allt  
verdi þér til huggunar.



7. Hrígðar-sporin þín, Herra minn!  
í himnaríki mig leida inn; í nætur mörks-  
um lá neyð á þér, náðar- og dýrðar-  
ljós gafft mér; vinnir þér enga veittu stöð,  
svo vinþap feng' eg við sannann Gud.

8. Þar kom lofsins á þeirri tíð,  
þreytti Jesús við dauðann stríð. And-  
lát mitt bæði og bana-sótt, blessaðist mér  
þá sömu nótt; dauðinn tapaði, Drott-  
inn vann, dýrðlegann sigur gaf mér hann.

9. Ageft svo dauðans aðlid ríkt, ekkért  
dæmi má finna slíkt: allur líkami Lausn-  
arans, laugadist þá í blóði hans, sá  
dreira-sveitinn dundi á jörð, Drott-  
ins þína því mig var herð.

10. Þ Adams broti var blóðskuld gjörð,  
bolvun leiddi það yfir jörð; Jesú blóð hér  
til jarðar hné, jerdin aptur svo blessud sé,  
ávertur, gróði og aldin klár, ofs verði að  
notum sérhverrt ár.

11. Sárkalda dauðans sveita-bað, um  
síðir þá mér kémur að; sárheiti dreira-  
sveiti þinn, sesti og mýki, Jesú minn! ángist-  
ar sveita eilíft bál, aldrei lát snerta mína sál.

12. Mér er svo gæf þín minnileg, á  
morgni-hverjum þá uppstend eg, fyrst

eg stíg niður sæti á jörð, færi eg þér hjartans þackargjerd, blóð-sveitinn þinn eg bid mér sé, blessan og vernd á jerdunne.

13. Hornúng þá særir huga minn, hef eg mig strax í gras-garð þinn, dropana tíni eg dreira þins, Drottinn! í sjódinn hjarta míns, Það gjald alleina gyldir mest, hjá Gudi fyrir mín afbrot vest.

14. Upphaf alls mesta ófegnuds, á flegun straung og reidi Guds, batt er, fríðstíllt og forlíkud, Fædirinn lét sér lynda það, Sonurinn bar hans bræði frí, borgaríft þrællinn út með því.

15. Þess meir, sem þínan þrengdi ad, því innilegar Jesús bad, heilagur Engill himnuin frá, Gertra sinn kom ad styrkja þá. Einn þess þú hér einn lærdóm, ydka og lær hann, sál mín fróm!

16. Ef hér verður, sem opt kann sé, undandráttur á hjálpinne, bid, styn, andvarpa æ því meir, sem aukast vilja harmar þeir, fædurlegt hjarta þess Gud, við hvern, sem líður kross og naud.

17. Sjá þú ad Engill sendur var, Syni Guds hér til þuggunar, Þeir góðu andar ofs eru nær, alla tíma þá bidjum

væt, helst þá lífs enda líður að, Lazari  
þæmi sýnir það.

18. Heiður, lof, dýrd á himni og jörð,  
hjartanleg ástar þackargjörð, Drottinn  
Jesú! Þér satast sé, sýngin af allri krístin-  
inne, fyrir stríðid þig þjáði frekt, það er  
vort frelsi æfinlegt.

#### 4. S á l m u r.

Lagid: Einn Gud Skapari allra fá.

Postula Eðri Krístur þrjá, í qvöl-  
inni sér að vera hjá, baud þeim  
vakid og bidjid vilt, bráðleg freistni  
svo grandí síst.

2. Strax sem Jesús um stein-snar  
nær, sté fram lengra (þess gatum væt),  
allir sofnudu sætt með ró, sjálfur Zett-  
ann einn vakti þó.

3. Aður var svoddan um þig spád, á-  
sett framkom nú Herrans ráð, þú hlautst  
Guds reidi-þrúgu einn, þreyttur að troða,  
Jesús hreinn!

4. Ef eg skal ekki sofa í synd, svo er  
náttúran veit og blind, um stein-snar

máttú eitt mér þá, aldrei, minn Jesús!  
vísja frá.

5. Nætur-hvísðin mín náttúrlig, nóg  
er mér trygg, þá veit eg þig, hjá mér vaka  
til hjálpræðis, hvert qveld vil eg mér óska  
þess.

6. Þrisvar Jesús til þeirra fór, þó  
að hann mæddi þína stór; hann bad  
Pétur með heiggri lund, hjá sér vaka  
um eina stund.

7. En hanna sofnadi æ því meir,  
ei heldur vissu sjálfir þeir, hverju  
svörunu honum þá. Herrans þínu  
mjeg þó þad á.

8. Mig hefir ljúfur Lausnarinn, leidd  
inn í náðar gras-garð sinn, vakandi svo  
eg varí hér, vitni skínnu mín um þad  
ber.

9. Ungdóms bernstán, sem vonlegt var,  
vildi mig ofmieg svæsa þar; foreldra  
hirtíng högværlig, þaus vegna kom og  
vakti mig.

10. Aldurinn þá mér ødlaðist, áféll  
gjálífs svefninn mest; féunimenn Drott-  
ins komu þrátt, tölludu mig að vakna  
brátt.

11. Fullvarin gleymstu svefninn sár,  
sókti mig heim og varð mjög dár, — dymm-  
an heims elstu dróst að með, dapurt varð  
mitt til barnar ged.

12. Þá kom Guds anda hræring hrein,  
í hjarta mitt inn sá ljóminn þein, en í  
heimstunni svo eg svaf, sjaldan mig neitt  
að flíku gaf.

13. Fátlega var mín fíflþan blind,  
forlát mér, Jesú! þessa synd, hvar með  
að jóf eg hörmúng þér, en þess og ref-  
sing sjálfum mér.

14. Láttú þó aldrei leidast þér, ljúft,  
Jesú! að benda mér, hugsi til mín þitt  
hjarta mildt, hirtú mig líka, sem þú  
vilt.

15. Vil eg nú hjartans feginn fá,  
Frelsari minn! að vaka þér hjá, and-  
inn til reidu er í stad, ofmjög holdid for-  
hindrar það.

16. Jesús unnti með ljúfri lund, Læri-  
sveinum að hvíla um stund; því hann  
vorkénnti þeim og mér, það eitt mín bless-  
ud huggan er.

17. Síðast allra þá sá hann þar,  
svikara lid fyrir hendi var, band þeim:

vakid og bidjid best, burt er nú værd,  
at tíðin mest.

18 Svoddan áminning, sála mín!  
sannlega flyldi ná til þín, svo þig ei  
þadi svefniinn vær, svikarinn er þér ekki  
fjar.

19. Daudinn forrædur sjorid þó, styr  
enn vardi, því margur dó; hann er í  
nánd þó sjáist síst, sérhvern dag er hans  
áhlauþ víst.

20. Daudinn þá matir dapur þér,  
dóminn hefir hann eptir sér, andþotinn  
bíður búkun þar, í bálid vill draga sál-  
irnar.

21. Sjá þú vel til, að svoddan her,  
sofandi komi ekki að þér, í hreinni yðrum  
þú hvern dag vak, herstrúða Drottins á  
þig tak.

22. Bænin má aldrei bresta þig, bú-  
in er freisting hmiðlig; þá líf og sál er  
lúid og þjád, lykill er hún að Drottins  
nád.

23. Mundvana líf til einkis neytt, er  
að sjón, heyrn og máli sneydt, svo er án  
bænar sálin snauð, sjóulaus, feld, dauð og  
rétt steindauð.

24. Vaktú, minn Jesú! vaktú í mér,  
vaka láttú mig eins í þér, sálin vafi þá  
fosnar líf, sé hún ætíð í þinni hlíf!

## 5. S Á L M U R.

Lagid: Heidrum vér Gud af hug' og sál.

Medan Jesús það mæla var, mann-  
fjöldi kom í gardinn þar, Jús-  
das, sá Herri sinn forréd, sveinar  
Prestanna og stríðs-fólk með, stríðs-  
byttur báru, blis og sverð; búnaðr mig  
út í þessa ferð, um það eg frammar þenk-  
ja verð.

2. Verður það opt þá varir minnst,  
voveisleg hætta búin finnst, ein nótt er ei  
til enda trygg, að því á kvöldin, sál mín!  
hygg, hvað helst, sem kann að koma' uppá,  
ljós Jesúm þér að vera hjá, stélsing eng-  
in þig stadar þá.

3. En Júdas hafði áður sagt,  
auðkenni þeim og svo við lagt:  
hvern eg kyssi, handtakið þann, hönd-  
id með gætni og bindid hann. Bar-  
astú, sál mín! svelt og þrett, þó sýnast megí  
í hylming sett, Drottinn augljóst það  
þamir rétt.

4. En Jesús áður allt fornam, hvað átti við hann að koma fram, þó gekk hann sjálfur þeim á mót, þanninn ræddi með fjærleiks bót: að hverjum leitid hingat þér! hópur illmennis þanninn tór: Jesúm nað, versta nefnum vér.

5. Jeg er hann! sagði Jesús þá, Júdas sjálfur stóð floknum hjá; óblugt var Drottins orðid það, allir til jarðar féllu í stad. Hvað hans óvini hreldi mest, huggar nú mína sálu best, í allri neyd það auglýseft.

6. Þá eg féll edur hrasa hér, hærstur Drottinn vill reidast mér, þá segir Jesús: eg em hann, sem endurleysti þann syndarann, með mínu blóði og beiskri þín, bræði, fadir fjær! stilltú þín; eslaust er það affekun mín.

7. Djöfull, sonð og samvitðan ill, sálu mína þá qvelja vill, eins segir Jesús: eg er hann, sem afmá þína misgjerd vann, líka sem vindur léttfær stý, langt fengir bukt, og sjást ei því; á mig trú þú, svo ertú frí.



8. Þegar mig sætir sótt eda qvæl,  
sorgleg sátaft og heimislaus bel, jeg veit  
þú segir: jeg er hann, Jesús, sem latna  
vill og kann, audlegd á himnum áttú  
víst, eynd þín og hrígd í gleði suðst,  
heiminn sigradi' eg, hræðstú fíft.

9. Á dauda - stund og dómsins tíð,  
Drottinn! þad skal mín huggun blíð,  
ord þitt er sama: eg er hann, sem inn þig  
leidi í himna-rann, þjón minn skal vera  
þar eg er; því þessir þú, Jesús! lofad mér,  
gladur eg þá í fríði fer.

10. Jeg segi á móti: jeg er hann,  
Jesú! sem þér af hjarta ann, ord þitt  
lát vera eins við mig, elsta eg, segdú, líka  
þig, eilíft þad samtal okkar sé, uppbýrjad  
hér á jörðunne, Amen, eg bíð svo þuli  
ské!

## 6. S á l m u r.

Lagid: Einn Herra eg best ætti.

Þrællsárin hverní stíði, sjandmenn þá  
láu senn, Herraun beid þeirra hinn  
býði, þeim leyfði á sáttur enn, hvern  
best þeir hugst' að finna, hann spyr,

(sem ljóst eg gét), jafnt sem fyrr, Júdas er inni: Jesúus af Nazareth.

2. Eg em hann, optur sagði, annað sinn Jesús hátt. Lærisveinunum lagði, líknar ord þetta brátt: ef minyður lystir leita, þá látid þessa frí. Váinn var hann að heita, hjálpræðis orði því.

3. Sér af má heyrast og þilja, Herrans vors Jesú makt, ekki gat án hans vilja, á hann neinn hendur lagt. Vid mig þó hatri hreifi, heiptar-menn illgjarnar, enginn fann, utan hann leyfi, eitt fferda hát á mér.

4. Fedurnum hjarta hlýðinn, hann gaff á þeirra vald, sál mín! því sért óquðin, sjá þitt óhlýðnis gjöld, viljugur vildi hann bæta, víst er þín þýlda' auðsken, ást eg auðsveipni mæta, áttú að leggja ígén.

5. Júdas kom fljótt sem kunní, kyssandi Jesúum nú, mælti sláráðum munni: Meistari! sæll vert þú! Herrann högværdar ríkt, hann sagði: þú, minn vin! með kossi Son mannsins svíkt! Síft mun því þesudín lín.

6. Eou munu eplid eina, aumlega  
ginnti um sinn, fals-koss því féð ad  
reyna, Frelsari! munnur þinn; blíðmál-  
um djefuls bægdu, svo bleckist eg ekki af  
þeim, heims hreki líka lögdu, líf mitt  
og æru geym.

7. Aldræn eru' augum þínum, ell vél  
og launsvik hér, hrit þeim úr huga mín-  
um, hreint Papa géd í mér, virdstú mig  
vin þinn falla, verda lát raun þar á, holes  
brest og hræsni alla, hindra og ref mér  
frá.

8. Þ þattu' og háþa mikinn, hest mig  
Satan leidd; ó hvað opt eg verd svikinn!  
ei gét eg hjá því sneydd, Sen mannsins  
svikum mætti, sannlega uppá það, svik-  
anna háþinn þatti, hjá mér ei fundi stad.

9. Munnur þinn (ad eg meina) minn-  
ist við Jesúm bert, þá hold og blód hans  
hreina, hér fær þú, sál mín! suert. Þ  
Guds nafni ad þér gádu, gef honum ei  
koss med vél; í trú og ydrun þig tjádu,  
tilbú þitt hjarta vel.

10. Þágang þegar ad stundu, þusti  
illædis lid, ljúfasta lamb Guds  
bundu; lokid var ellum frid, hardsnúnn.

um reipum reirdu, ránglætis míns hann  
galbt, Drottinn í dróma keirdu, dofnadi  
holdid allt.

11. Júdar þig, Jesú! strengdu, jeg  
gaf þar esni til, syndir mínar þér þreyngdu,  
þess nú eg ydrast vil, glapa-bond af mér  
greidir, og gíf mér stelsid þitt, andlegum  
dösa eydir, sem áféll hjartad mitt.

12. Guds Son var gripinn hendum,  
gefinn svo yrdi eg frí, hann reirdist herdu,  
um bondum, hlaut eg missun af því,  
fjotur þúng og fángelsi, strekt lá, minn  
Herra! á þér, daudans og djefuls helsti,  
duttu því laus af mér.

13. Vid eg þín bondin herdu, biudi  
nú hvern minn lid, frá alls-lyns glapa  
gjerdum, og geldum heimsius sid, laus  
og lidugur andi, lífs medan dvelst eg hér,  
þér sé jafnan þjónandi; þessa bön veittú  
mér!

## 7. Sálmu r.

Lagid: Gæðsku Guds vér þrísum.

lausnaratans lætisveinar, þá litu at-  
burd þann, og Júda athafnir ein-  
ar, allir senn spurdu hann: egum vér

ekki að slá, óvina sveit með sverdi?  
svo hér ei þýngra verði. Sál mín! hér  
gjör að gá.

2. Ef þú áforma vildir, eitthvæð, sem  
vandi' er á, þarsleg ráð þyggja skyldir,  
og þig vel fyrir sjá, af því optlega skér,  
sá, sem er einn í ráðum, einn mættir þáða  
bráðum, seint þá að ydrast er.

3. En með því mannleg vitska, í mergu  
náir samt, á allt kann ekki að gítka, sem  
er þó vandasamt; kost þann hinn besta  
kjós; Guds ord fær sýnt og sannad,  
hvad sé hér leyft eða bannad, það skal  
þitt leidar ljós.

4. Pétur með svellu sinni, sverð út  
slíðrum dró, hans trúir eg bræðin brinni,  
og beint í flokkinn sló, Malchus blaut  
hér af tjón, hann misti híd bægra eyra,  
höggid tók ekki meira, þessi var Bist-  
ups þjón.

5. Lausnarinn ljóst nam svara, læri-  
sveinunum fyrst: látid þessa framfara,  
frekast að sinni lyst, Pétri svo sagdi  
nú: sverds dauda sá skal sekur, sem  
sverð án leyfis tekur, sverð slíðra, Sí-  
mon þú!

6. Meinar þú Sadicinn mildi, mundi ei senda hér, ef eg þess óska vildi, Engla til fylgðar mér, fleir' enn tólf fylkingar? eda mun skyldt eg ecki, ástættann kallið drecki, sem mér þó settur var?

7. Svo mun uppsyllast ega, hvað er í Ritning tjád, og síðan sannast mega, hvað sjest fyrir laungu spád. Svo eptir sermon þann: eyra þjóns síns áhrærdi, sem áður Pétur særði, læknad' að heilu hann.

8. Sál mín! lærum og sjáum, með sannri hjartans lyst, tvönnslags sverds gleggt við gáum, greina skal þar um fyrst: sverd Drottins Dómarinn ber, sverd egin-þesndar annad, sem öllum verður bannad; það kénur Kristur hér.

9. Vid eg: hér gleggt aðgætir, góð Valdstjórn heidurlig! saklausann síst þú grætir, né sjálfa meidir þig, vird sverd Guds vandlætis, blóð skaltú því ei banna, burtsníd þú grein lastauna; merkt dæmi Mósis!

10. Þitt sverd, sem þitt er egid, fyrir þína egin sök, skal ei út Reidum dreg-

id, þér eru þar til rof, Jesús þad  
 bauuar bert, honum er þóldt þú hlýð-  
 ir, högvær umberir, lídir, þad móti þér  
 er gert.

11. Ræn ei Gud sínum rétti, því  
 reiknast hefndin hans, Baldrstjörn til  
 verndar setti, víða um byggðir lands, ell-  
 egar að því gá: sverð Drottins, sem  
 hér nefnist, sannlega á þér hefnist, tjón  
 þitt tvöfaldað þá.

12. Malchus, sem misti eyra, merkir  
 þá alla frí, sem orð Guds ekki heyrar,  
 ega þó kost á því, heyrn er þeim hægri  
 sljó, vinstri hlust heilli halda, háð og  
 spélmi margfalda, nóg géta unauð þó.

13. Stálka-mark mátti kalla, Mal-  
 chus hér fengi rétt; á Guds óvini alla,  
 einkénni slíkt er sett, orð hans ei akta  
 hér; jeg bíð og jafnan segi: Jesú minn!  
 láttú eigi, þad merki sjáð á mér!

14. En finnur þú hér frammar, Frelf-  
 arans dæmi best: hermúngar hattu-  
 samar, á honum láu mest, sitt traust þó  
 setti haan, á Guds Fædurs gæðfu ríka,  
 gjör þú þad, sál mín! líka, ef kross þig  
 henda kann.

15. Qvol sína Jesús kallar: kaley á-  
 þenkinn sér. Kross þinn og eyndir  
 allar, einö máttú nefna hér; því Drott-  
 inn drack hér til, fyrir þig þá hann þind-  
 ist, svo þú, mín sál! ei týndist, gjer hon-  
 um gjarnan þil.

16. Þú mátt þig þar vid hugga,  
 hann þeckir veikleif manns, um þarstú  
 ecki' að ugga, ádræðju þaminn hans,  
 vel þín vanqvæði sjer; þid súrasta drack  
 hann sjálsur, sætari' og minni' enn hálsur,  
 þérfur er þenkur þér.

17. Heipt mína' og hefndar nemi, hef-  
 ir þú, Jesús! batt, mér gassit mann-  
 gæfðu dæmi, þá Malchum féckstú grædt;  
 eg þarf og einnig vid, eyrad mitt lafnad  
 yrði, svo ord þitt heyrir og virði. Þýð-  
 lega þess eg bið!

18. Hjálpa mér, Herra sæli! að halda  
 kross-bílar minn, svo mig ei undan  
 mæli, né mögli' um vilja þinn. Eg bið  
 almætti þitt, vorkenni minni veikti, ef  
 verða kann eg þeiki, hrestú þá hjartad  
 mitt!

8. Sálms



## 8. S á l m u r.

Lagid: Sá frjálfs við lögmal sæddur er.

**T**aladi Jesús tíma þann, til við ó-  
vini sína, sem komnir vóru að  
höndla hann: heyrum þá kénning sína.

2. Sem til illvirkja erud þér, út-  
gengnir mig að fanga; áður gat  
enginn meinad mér, í musterinu að  
ganga.

3. Daglega hef eg sýnt og sagt,  
sannleikfins kénning mæta; enginn  
gat hendur á mig lagt; ættud nú þess  
að gata.

4. Því stendur nú yðar tíð. upp-  
fyllt svo ritning verði, mirkanna  
geysar máttin stríð. Mæla svo Jesús  
gerði.

5. Þjúfhyndi blessað Lausnarans, líttú  
hér, sál mín fjæra! sá vill ei dauða synd-  
ugs manns, svoddan máttú nú læra.

6. Jesús þeim sýndi í sannri raun,  
sálar-heill, náð og frelsi, Guds Syni  
Júdar guldu í laun, grimd, hatur og  
fángelsi.

7. Furda því, sál! mín engin er,  
ei þalt því dæmi týna, þó veröldin

launi vondu þér, velgjerd mjeg litla þína.

8. Gýðinga dæmi Þynja Falt, þil þig við óþygd lífa, þacklæti fyrir góðgjerd gjaldt, Guði og mennum lífa.

9. Jeg læt mér þessu jafnframt sagt, Jesú! af orðum þínum, enginn gat hendur á þig lagt, að eginn vilja sínum.

10. Þann tafmarkaða tímans þúkt, tilsetti Þadírinn mildi, nær þad ánaudae okid þúkt, yfir þig gánga Þýlði.

11. Eins upphaf lífa og endíng með, allrar þormúngar minnnar, Þadír þínnestí, er fyrísted, í forsjón míþunae þínnar.

12. Þessi nú tíminn yðar er, þóinum Jesús sagdi; Herrans eg þetta máltak mér, í minni og hjarta lagdi.

13. Nú stendur yfir náðar-tíð, naudsyn er þess eg gætti, líður mig Drottins þíðlund blíð, þrot mín svo quíttast mætti.

14. Ef eg þá tíð, sem Guð mér gaf, gálaus forsóma náði, Drottins tími þá tekur af, tvímálin öll í þræði.

15. Því lengur, sem hans þíðlund blíð, þedíð forgefíns þesir, þess þardari

mun heiptin stríð, hefndar þá Drottinn krefur.

16. Guds vegna að þér gæt, mín sál! glæpum ei lengur safna, gjörum ydrun, því meir enn mál, mun vera synd að hafna.

17. Í dag við þulum þífta um þjótt, þal synd á flóttu rekin; hverr veit nema sé nú í nótt, náðin í burtu tekin?

18. Talar Jesús um mikra makt, merkid það Baldstjórnendur! yður þal nú í eyra sagt: umdæmid heims tæpt stendur.

19. Þjófið mikrin burt leidir frí, með ljóma birtu sinnar, varast' að þýla þálkum því, í þugga maktar þinnar.

20. Minstu að mikra maktin þver, þá mirkur daudans þalt tanna, í þestu mikrum enginn sjer, aðgreining hefðingjanna.

21. Mikri léttari' er maktin þín, minst þess spyrir þinn dauda, þá Drottins há-tignar dýrdin þín, hún dæmir eins ríka og snauda.

22. Þyest makt heims er við mirkur líft, mín sál! haldt þér í stilli, varastú þig að reida ríkt, á ríkis-manna þylli.

23. Drottinn Jesú! þú líffins ljós,  
lýstu valdstjórnar-mennum, svo þeir, sem  
ráða yfir oss, eblift að dygdum sennum.

24. Jesú! þín kalda qvala-stund,  
qvala-tíð af mér svipti, Guds barna  
gafit mér gleði-fund, góð vöru þau  
umfípti.

25. Mirkranna þrepngdi máltin þér,  
mig svo leyfist út vanda; qvalanna þístu  
mirkur mér, mega því aldrei granda.

## 9. S Á L M U R.

Lagid: Jesú Krísti! þig lassa' eg á.

Þá lætisveinarnir sáu þor, sinn Zerra  
gripinn höndum, og hann af fólki  
verstu var, vægðarlaust reirdur hönd-  
um, allir senn honum flýdu frá, for-  
létu Drottinn hreinann, í háða einann.  
Að svoddan flulum vid, sál mín! gá,  
sjáum hér lærdóm beinann.

2. An Drottins ráða er aðstod manus,  
í engu minnsta gylði, fánýtt reynist opt  
fylgid hans, er frekast hjálpa flýldi;  
hverr einn vill forða sjálfum sér, ef

sýnist háfi búinn, að hendi snúinn, far því varlega' að fallvælt er, frænda og vina trúin.

3. Í sama máta sjer þú hér, sál mín! í speigli einum, að þriggilegar sé háttad þér, enn Herrans lærisveinum, þeir höfdu leyfi Lausnarans, lífi að forða sínu, frá sátti þínu, naudugir mistu návist hans; nú gæt að ráði þínu.

4. Hvað opt, Jesú! þéc flúdi' eg frá frekt á mót vilja þínum, þá glepa veginn gef eg á, giendum fylgjandi mínum? forskuldad hafð' eg fyrir það, flóttamaður að heita, til heljar veita, en þú virdtist mér aumum að, optur í misfunleita.

Einn varstú, Jesú! eptir því, í óvina látina höndum, einn svo eg væri aldrei í, eynd og freistingum vendum, allir forléttu einann þig, allt svo mig hugga kynni, í mannaun minni. Eg bid: Drottinn! lát ekki mig, einsamlanu nokkra finni.

6. Lærisvein, sál mín! sjádu þann, sem Jesú eptirfylgdi, ránglát úngmenni tæntu þann, rétt nafinn við

pau stildi. Bersnoggur stótti betri er, enn bræðralag óréttinda, við selskap synða, ávinning lát þig engann hér, í þeirra flokki binda.

7. Burt þaðan Jesúm ferdi fljótt, flokkur illrædis-manna. Lamb Guds saklaust, þá leid að nótt, leiddu þeir til qvalanna, mistunarlaus sú meðferd brád, mér virdist, eptir vonum, í nátt-mirkrunum, þeir hafa bæði hrakt og hrjád, hrundid og þjafad honum.

8. Í dauðans mirkrun eg dæmdur þráll, dragast átti til pínu, en þú tókst, Jesú Son Guds sælt! saklaus við straffi mínu, þannig tilbjóstu líffins leid, ljóm-andi sálu minni, þó líf hér linní, andláts qvolum og kaltri neyð, quíði' eg því engu sinni.

9. Hroktu því svo og hrjádu þig, Herra minn! illfu þjóðir, að hér nú bæri' á höndum mig, heilagir englar góðir, mæðusem urdu mirkreir hér, mæta létu þig hordu, og hindrun gjerdu, Guds dýrðar-ljós svo lýsi mér, á lifandi manna jörðu.

10. Qualafer! Jesú! Þessi þín, sem þá gécstu' einusinni, veri kaptur og verudin mín, svo veginn líffins eg finni! Lát ekki djöful draga mig, í döfinleif holdsins blinda, til sekta' og synda; eg bid afást og alúd þig: ákésd hans burt' ad hrinda.

## 10. S á l m u r.

Lagid: Guds Son kallar: komid til mín.

Til Hannas húsa Herrann Krist, þar drádir Júdar leiddu fyrst; beist frá eg bond hann særi, honum steypaðan vísað var, vidtekt féck ei né hvíld-ir þar, mjög svo þó mæddur væri.

2. Buttsendi þói med beistri þín, bundinn Caiphæ mági sín, Hannas vorn Herrann sæta; Gðfud. Þénni-manns hærstu stétt, hafði sá þetta ár-id rétt, Guds lögmáls átti' ad gæta.

3. Ur himnaríkis hvíldarstad, þesd' um vid, sál mín! forþuldað, útrekin víst ad vera, en Jesús tók nú uppá sig, ó-náðun þessa fyrir þig; lof sé þeim ljúsa Herra!

4. Hjartad bædi og húsið mitt, herbergi veri, Jesú! þitt, þjá mér þegg hvíld hentuga, þótt þú komir með krossinn þinn, kom þú blessadur til mín iun, sagna' eg þér fegin's huga.

5. Caiphas hafði hér um spád, hentugast mundi þetta ráð, að dæi' einn fyrir alla. Embættis mælti andinn þar, af því hjartad ei vissi þar, sannleif Guds sinnti valla.

6. Balaams dæmi eins var eitt, andagift flit var honum veitt, spaklega tungu-  
an spáði, hann hafði í sinni hrekkja-rád, hjartad féð eðli sannleifs gáð, því hann fégirndin þjáði.

7. O Jesú! lát þinn anda hér, aldrei víkja í burt frá mér, leid mig veg lífsins orða, svo hjartad bædi og málið mitt, mikli samhuga nafnið þitt, holds girnd og hræsni forða.

8. Til Caiphas voru komnir senn, Rénni-valdið og Sjórnar-menn; Biskupinn þegar að bragði, leitar andsvars til Lausnarans, um lærisveina og kénning hans; en Jesús aptur sagði:



9. Opínberlega, en ekki leynt, í musterinu kénnd' eg beint, hvað spyr þú mig um þetta? Kunngjora mega þar um þér, þeir, sem lærðóminn heyrdu' af mér, þá láttu þig leiðrétta.

10. Gæt ad, mín sál! og sjádu þar, Sonur Guds undir ransak var, krasður þad qveldid eina; á qveldi hverju þá tóma þalt, qveldreifning við þig sjálfa haldt, með qveldoffurs ydrun þreina.

11. Þú, Guds Kénnimann! þenk um þad: þar mun' um síðir grenslast ad, hverninn og hvað hér kénndir; ad larsveinum mun lífa spurt, sem lét þitt gáleysi villast burt; hugsa gleggt hvar við lendir!

12. Jesús vill, ad þín kénning k.ár, freptug sé, þrein og opinsár, líf hvellum lúdurs hljómi, launsmjadran ell og þræsnin hál. hindrar Guds dýrd en villir sál, straffast með straungum dómi.

13. Wangatslan mín er margvísleg, mildasti Jesú! beidi' eg þig, vægdú veikleika mínum! forsóman engin fannst hjá þér, fullnadar bót þad tel eg mér, styrkt veit þú þjóni þínum.

14. Eins er hér einnig ellum rétt,  
alvarleg kénning fyrirsett, ord Guds elski  
og læri: trúin innvortis ebli géd, eins  
ardleg játning líka með, ávært hið  
þtra særi.

15. Biskups þjón einn í brædi þó,  
blessadann Jesúm pústur sló, svo það  
Ritningin segir, högværlegt andsvar  
Herrann gaf, honum, sál mín! það lær  
þú af, um jafleysi þitt ei þegir.

16. Dvart samvitðan Adam sló, ill,  
ann kinnroða féð hann þó, í fyrsta  
falli sínu: þess vegna Jesús höggid hast,  
hlaut að líða og roðna fast, allra fyrst í  
haus þínu.

17. Drottinn Jesú! eg þakka þér,  
þetta leidst þú til frelsis mér; eg bið ást-  
senni þína: samvitðu flögin svida þjæð,  
á sálu minni þú myt og græð, kurt-tak  
þú blögdun mína.

## II. Sálmur.

Lagid: Dagur í austri öllu.

Gudspjalla historían gétur, gripinn  
þá Jesús var, allir senn utan

Pétur, yfirgáfu hann þar, og lærisveinn einn annar, á lengdar gengu hljóðt, Herrans braut hríðdar sanna, harla dymmt var af nótt.

2. Caiphas Rénnimanni, Þunnugur lærisveinn, inngengur ðet med sanni, úti stóð Pétur einn, ambátt upplúka beidit, ókéndann Pétur þá, í forsal til hidsins leidir. Eardóm hér finna má.

3. Kross ferli' ad fylgja þínum. sýs mig, Jesú fjær! vorkénntú veikleif mínum, þó verði' eg á lengdar fjær, þá trú og þol vill þrotna, þreyngir ad neyðin vend, reis þú við reirinn brotna, og rétt mér þína hend.

4. Koleld, því kaldi var nærsta, qvækt hafði þræla lid, Pétur med stutlun stærsta, stóð hjá þeim logann við, ambátt hann ein sprogsætti, af sér það heyrta lét: mun þessi mann, hún frétti, med Jesú af Nazareth?

5. Hann neitar bradt ad bragdi, hræddur við orðin híst, þann sig ei þeckja segdi: þá gól nú haninn fyrst; ætlar sér út ad týma, önnur þerna hann sá, talar í annann tíma, til þeirra er stóðu hjá:

6. Af Nazareth nú er þessi, nýkominn Jesús með, hinnar géd trá' eg það hressi, hvert madur spyrja téd: ert þú einn af hans sveinum? en Pétur neita vann; sagði með eidi einum: aldrei þekfta eg hann.

7. Þridja sinn þar til lögðu, þjónar Caiphas bert, málfærid sumir sögðu, segir til hvert þú ert; frændi Malchus' téd mæla: mund' eg þig ekki sjá, (gét eg síst grun mig tæla) í gærdinum Jesús hjá.

8. Pétur með bljúgu bragdi, bráðlega sagði: nei! sér sig og sátt við lagði, svoddan mann þekft' hann ei. Glögg þegar gjædist þetta, gól hann annad sinn. Síðt mátti sorgum léttu, sútt flaug í brjóstid inn.

9. Sál mín! þér fári forða, freklega voga síst, án leyfis Drottins orða, óstíkt er holdid víst, þykist þú stöðug standa, stilla þinn metnad þarft, hvert sér vogar í vanda, von er sá falli snart.

10. Aldur í aldingardi, óhræddur Pétur var, kallmennstu hugurinn hardi, hans sig auglýsti þar; audvird ambátt hann

þreldi, ofmjög því þélfast vann, frá  
sannleik síðan feldi, sama þig þenda kann.

11. Kóleldi qveiktum jafnast, fitlandi  
veraldar þrjálf, þrælar syndanna safnast,  
saman við losða bál, fullir með fals og  
villu, fordastú þeirra glis, ætíð er með  
þeim illu, einföldum búid flis.

12. Ambátt með hglðu bragði, er þessi  
veröld leidd, mörgum meinsnörur lagði,  
mjög á spottþreidina greidd, þýð með þræl-  
um sínum, þjóna Guds lastað fær; styrk  
mig með mætti þínum, mótt þenni, Drott-  
inn þjár!

13. Eptir afneitun eina, út vildi Þét-  
ur gá, hugði hann brant sér beina, búna  
þeim solli frá. Þá kom eitt öðru verra:  
umkríngdu þrælar hann, afför sinn sála  
Herra, sér og formæla vann.

14. Hægt er hverjum að stöjna, í  
hættu' og vanda-spil, forvitnis dalskan-  
dosna, dregur þar margann til, ógæfu  
gilðran þraunga, greip þjótt þann kunn-  
að ná, útkomu von féck aunga; að því  
í tíma gá.

15. Opt má af máli þeckja, mann-  
inn, hvort helst hann er, sig mun fyrst

sjálfann bleckja, sá með lastmælgí fer,  
góður af gedi hreinu, góðordur reynist  
víst, fullur af illu einu, illverdin sparar síft.

16. Heiggileg þresun þendti, heilag-  
ann Drottins þjón, syndin mjög sárt  
hann spenuti, sálar var búid :þjón; hvað  
mun eg máttar-naumur, mega þá stand-  
ast við, vanættun, vesæll og aumur,  
vélum og hreckja-snid?

17. Þ veraldar vondska folli, veltist  
eg, Jesú! hér, falli það opt mér olli,  
óstodugt holdid er, megnar ei mér að  
standa, mín þreysti náttúrlig, láttú þitt  
ljós og anda, leida og styrkja mig!

## 12. Sálmur.

Lagid: Kom Andi heilagi.

Pétur þar sat í sal, hjá sveinum inni,  
þvennt hafði hana-gal, þeyrt að því  
finni.

2. Búinn var þrisvar þá, þvert hann  
að heita, sér Jesúm salann frá. Sorg  
má það heita.

3. Drottinn vor veif sér við, (víst um það getur), ljúfur með lifnar síð, og leit á Pétar.

4. Strax slaug í huga hans, (hvað þó síst vardi), Lausnarans ord og ans, í eldingardi.

5. Blygdadist brádt við það, bjófst fullt af trega, geð út úr greindum stæð, og grét beisklega.

6. Sjá þú með sannri trú, sál mín ástkjara! hvað seamar hefir þú, hér af að læra.

7. Hátt galat haninn hér, í hvers manns géði, drýgdar þá syndir sjer, sem Pétur stéði.

8. Sárlega samvitðan, sekann áklagar, innvortis aumann mann, ángtar og nagar.

9. Fær hann sig frejálfsann síst, þó finns íst hreldur, sem sugl við snúning snýst, þeim snaran heldur.

10. Vísja þó vilji hann, frá vondustu hætti, orka því ekki kann, af eginn mátti.

11. Upp þó sér ætli brátt, aptur að standa, fellur hann þegar þrátt, í þýngri vanda.

12. Legmál Guds hrópar hátt, hana-  
gal annað, segir og sýnir þrátt, hvað sé  
þér bannað.

13. Það þvínagar, þrúgar með, það  
flær og lemur, sorgandi sýndugt géd, sætir  
og fremur.

14. Það verkar sarg og súr, þeim seka  
manni, hjálpar þó engum út, úr synda  
banni.

15. Holdid þar þrjótskast vid, og þyk-  
ir illa, eykst á þann synda síð, svif,  
hræfni og villa.

16. En Jesú álit þítt, Andá Guds  
þýðir, sá gjerir hagt og hýrt, hjartad  
um síðir.

17. Þatur hann legmál bíst, lemja og  
hræða, eptir það fer hann fyrst, að fríða  
og græða.

18. Orð Jesú edla satt, er hans verk-  
fari, helst fær það hugann tjátt, þó  
þrældur væri.

19. Hann gífur þreina trú, hann fall-  
inn reisir, hann veitann þressir nú, hann  
bundinn leysir.

20. Ei er í sjálfs vald sett, (sem  
noðrir meina), yfirbót, þóran rétt, og  
trúin þreina.



21. Gendi þig hresun brád, sem helg-  
ann Pétur, undir Guds áttu náð, hvert  
ydrast gétur.

22. Heimska er vesta víst, vid það ad  
dyljast, þú munir þá þér líst, vid þrant-  
ir þiljast.

23. Ef Jesús ad þér snýr, med ást-  
ar hótí, líttú þá huga hýr, honum á  
móti.

24. Gráta þalt glapi sárt, en Gudi  
trúa, elska hans orðid klárt, frá illu snúa.

25. Onýt er ydran tæp, ad því þalt  
hyggja, ef þú í gjerðum glæp, girnist ad  
liggja.

26. Pétur þá formerkt féck, fall : hres-  
un líka, úr synda-salnum géck, svo gjerðú  
líka.

27. O Jesús! ad mér snú, ásjónu  
þinni; sjá þú mig sardann nú, á sálu  
minni.

28. Þegar eg hrasa hér, hvað mjeg  
opt sannast, bend þú í miðun mér, svo  
megi' eg vidkannast.

29. Opt lít eg upp til þín, augum  
grátandi, líttú því ljúft til mín, svo  
leysist vandi!

## 13. Sálmu r.

Lagid: Jesús Guds Son ringetinn.

Foringjar Presta sengu, fals-vitni  
 Um: a tilsett, fúslega fram að gengu,  
 fullir með svið og þrett, samhljóða  
 urdu eigi. uppdiktad margt þó segi,  
 Jesús þá þagði slétt.

2. Þær þú, ef lögum mættir, lífs-reglu,  
 sál mín! hér, með forsi og þjóst ei þræt-  
 ir! Þrálega svo tilber, hégvar þegn heipt-  
 ir stillir, heimstordur sannleik spillir, opt  
 fyrir sjálfum sér.

3. Hirdi' aldrei, hvað sem gildir, að  
 hætta' á ósatt mál, hvert verja' edur sækja  
 vildir, verður það mörgum tál; munnur  
 sá laungum lýgur, frá lucku' og blessun  
 hnúgur, hann deyðir sína sál.

4. Sannleiks vitni þó segi, sekann mig  
 Gudi hjá, óttast þarf eg nú eigi, ossok-  
 un hef' eg þá: ljúgvotta lýgi megna, leid  
 Jesús minna vegna, flegun mig keypti  
 frá.

5. Loiphas frétti fyrstur, falsflega  
 Gerrenn að: sjálfur hvett sé hann

Kristur? og svo enn framar quad: við sannann Gud eg þig særi, ef Sönnu hans er' þinn Eleri, sejdú oss satt um það.

6. Jesús játar að stundu, jafnframt því svo nam tíð: Son mannsins sjá þeir mundu, stjarna þaðan í frá, til Kráttarins hægri handar, og hér eptir komanda, stjærsta skýi á.

7. Kennimann reif sín klæði, quad: slíkt Gudlastan er! aðspyr með ógna bræði: um það brad haldid þér? allt Ráðid undirtefur: er hann víst danda sekur, svoddan samþykkingu vör.

8. Jesús ei ansa hirdti, áður þá logid var, Guds Nafn þó gjarnan virddi, gaf því Caipha svar; logd heims þó lítið sætir, Lausnarans dæmis gæti, leita Guds lof-dýrðar.

9. Hugg að og þerm hid sanna, hvernær sem til er reynt, bradst ei hótanie manna, haldet þinni játning beint, gæt vel að geymir þetta, Guds orð og trúna rétta, meðféundú ljóst og leynt.

10. Caiphass' logsegn leida, lært hafa margir enn, hvað sem þessdínjar beida,

þinir ályfta senn, vinskap sig villa láta,  
viljandi raungu játa; forðist það, fróms-  
ir menn!

11. Sú er mín huggun sama, sem  
þín var, Jesú minn! krossinn þá að vill  
ama, ossóku og hermúng stinn, hjá þinni  
hægri hendi, hér þó að lífid endi, fagn-  
adar nægd eg finn.

12. Þér til gudlestun lagdi, ljúgandi  
Kénnimann, danda sekann þig sagdi,  
sannlega úrþurd þann, átt' eg að heyra  
heldur, harðt með réttu sakfeldur, víst  
eg nóg til þess vann.

13. Undlegt vald einum rómi, úrþurd-  
ar dauðann þér; Drottinn í náðar-dómi,  
dæmir því lífid mér. Þaða eg elstu  
þinni, þú keyptir sálu minni, friun og  
frelsi hér.

## !!14. S ó l m u r.

Lagid: Allsagurt ljós ofs birtist brátt.

Þúptir þann dóm, sem allra fyrst, and-  
legir dæmdu um Herrann Krist, þafa  
þeir, þólad þá var nótt, þegar til hvíldar  
gengid þjótt.

2. Drottinn vot eptir þreyttur þar,  
þælum til gætslu fenginn var; gjörði  
ad bonum gis og dár, gudlausra manna  
flokkur þær.

3. Sádúng, spottyrði, hróp og bríxl,  
hverr lét með öðrum gánga á víxl,  
bræktu og slóu Gerrann þar; hann  
þó á meðan bundinn var.

3. Sjá þú og fæða, sála mín! sal-  
lausa lambsins beiðu þín, hugsa vand-  
lega um það allt, af þessu hvað þú  
læra fælt.

5. Hann, sem ad næturhvíld og ró,  
hverri fæpnu af miðun bjó, í sinni ógna  
eynda stærd, engann kost féð á neinni  
værd.

6. Hvíldar, nótt marga hef' eg þád,  
Herra Jesú! af þinni náð; qvel þín  
eyndum mig keypti frá, kannast eg nú  
vid gæðstu þá.

7. Nær, sem eg reyni sorg og sótt,  
seínast adfémur dauðans nótt, nætur-  
qvala, sem neyddu þig, njóta láttú þá,  
Jesú! mig.

8. Samvitstu fleg og Satans háð,  
sefi, Jesú! þín blesud náð, ofbod dauðs

ans og andláts þín, aftaki og mýki gæðskan þín!

9. Margur (og víst það matlegt er) mjög þessum stálkum formæler, þó finnst nokkrir hér í heim, að hegðun allri líkist þeim.

10. Hvað gjöra þeir, sem hér á jörð, hafa að spotti Drottins ord, lifa í glæpum ljósti til sanns, lasta og forsmá þjóna hans?

11. Sá, sem Guds náð og sannleikann, sjer, þeckir, veit og stynja kann, kufi og fjelkingi kynir sér, Caiphas's þralum verri er.

12. Soninn Guds ekki þecktu þeir, því syndga hinir langtum meir, sem kallast vilja krístinir best, Kristum þó lasta allra mest.

13. Hrasnarar þeir, sem hrecki og synd, hylja þó undir frómleiks mind, lífjast þessum, sem Lausnarann, lemdu blindandi og spjedu hann.

14. Hverjum, sem spott og hädni er fjær, hann gengur þessum selskap nær, forsmán gudrafins fátaks manns, fyrclitning er Skaparans.

15. O! vesall maður! að því gá:  
eptir mun koma tími sá, sama hvað nid-  
ur sáðir hér, sjálfur án efa upp þú  
fær.

16. Ef hér á jörð' er hróp og háð,  
hædni og gudlast' nidursáð, uppflorid verd-  
ur eilíft spé, agg og forsmán í helvíte.

17. Væla þú eðli, aumur mann! af-  
komast muni strafflaust hann, sem Son-  
inn hefir hér hædt og spjád, horfi Fad-  
irinn uppá það.

18. Hvað Jesús nú um nætur-  
leid, naudstaddur hér af mennum leid, ógud-  
legur um eilífd þá, af íllum djöflum líða má.

19. Ofénnendum þér, þó aumur sé,  
aldrei tillegg þú háð né spé, þú veitst  
ei hvern þú hittir þar, heldur enn þess-  
ir Gyðingar.

20. Sjálfann flær mig nú hjartad  
hardt, hefi' eg án efa mikinn vart, af  
svoddan illfu ástundad, audmjúklega eg  
medgeng það.

21. Sád hefi' eg nidur synda rót, sví-  
virding mín er merg og ljót; uppfleru-  
tímann óttast eg, ángrast því sálin nærsta  
mjeg.

22. Herra minn Jesú! þermúng þín, huggun er bæði og lækning mín, sállepsi víst þú sáðir hér, sálunnar ávært gafftu mér.

23. Blóðsdropar þínir, blessað sáð, ber þann ávært, sem heitir náð, þann sama Gud mér sjálfur gaf, sáluhjálpi mín þar spreittur af.

24. Hæddur varstu til heidurs mér, hegg þín og fleg mín lækning er, aldrei mun djöfull ega vald, á mig að leggja synða-gjald.

25. En þér til heidurs aptur á mót, yðrast vil eg og gjera bót, holds vilja gjarnan hepta minn. Hjálpi mér, Jesú! fraptur þinn!

## 15. S á l m u r.

Lagid: Krists er koma fyrir höndum.

Mjög árla uppi vötu, Eldúngar Júda senn, svo til samfundar fótú, fyrstir þó Rénnimenn, í ráðslag létu leidast, (líkar það öllum vel), hvernig þeir gæti greidast, Guds Syni komid í hel.



2. Zeimtu með heiptar-lundu, Zerr-  
ann vorn til sín brádt, orsöf því  
enga fundu, allir senn mæltu hátt:  
seig ofs, ef ert þú Krístur, einasti Son  
Guds sá? Stæðarinn gæðstu lystur,  
gaf andsvar þar uppá:

3. Þó yður eg það segi, eðli samt  
eráid þér, andsvarid mér og eigi, ef  
eg spyr nokkurs hér; Mannsins Son  
síðid sitja, senn hjá Guds hægri blid,  
í skí mun einninn vitja, aptur með  
dýrðar síð.

4. Ertú Guds Son, þeir sögdu?  
svaradi Drottinn: já! djarfir þann  
dóm álögdu; dauða-madur er sá.  
Uppstödu strax að stundu, stríð þeim  
í hjarta brann. Stelfarann fjóttum  
bundu, færdu Pílató hann.

5. Hér máttú, sál mín! sanna, svo  
gengur það til víst, ástundun illvirkjanna  
umhyggju vantar síst, árla þeir blundi  
bregða, binda fast öll sín ráð, flótlega  
hreckjum hegða, hverr, sem þess fengi  
gáð.

6. En þú, sem átt að vera, útvalinn  
Drottins þjón, verk hans og vilja gjera,  
og varast þitt sálar-tjón, andvara eng-

ann þesir, umhyggju-lítill sjest, við glis  
heims gálaus sésur. Gud náði svodd-  
an brest!

7. Margir upp árla rísa, ei geta sofid  
vært, eptir aud heimfins húsfa, holds  
gagnid er þeim fjært; sálin í brjósti sofn-  
ud, sýnist ad mestu daud, til allra dygda  
dosnud, sem Drottinn helst þó baud.

8. Forsjónar verk-menn vísir, vín-  
gardi Drottins í, fyrst þá dags-ljóminn  
lýsir; ljúft bid eg gæti' ad því, um sitt  
embætti hyggi, árla gjörd þanin sé, yd-  
julausir ei liggi, í lífamans gjálfsje.

9. Haturs-menn Herrans vaka, hugs-  
andi' ad gjöra tjón; eptir því áttu' ad  
taka, ef ertú' hans tengda þjón: viljir þú  
við þeim sporna, og varast þeirra háð,  
árla dags alla morgna, við ord Guds  
haltú ráð.

10. Þenk nú í þínu hjarta, þar nærst  
í annann stad, hvarum Herrann réð  
qvarða, hyggja máttú þar ad: ordum  
hans ekki treystu, illgjarnir Júdar þeir,  
úr spurníng engri leystu, æ því vestnudu  
meir.

11. Hver trúir nú harðe þó hótí,  
Herrann syndugum lýð! all-færstir inna' á

móti, ydrunar svörin blíð; hyrtíngar  
hjálpa ekki, heimur vestnandi fer, blind-  
leifinn trúir eg ofþ blecki, búid straff ná-  
lagt er.

12. Víst er eg veifur að trúá, veitstu  
það, Jesú! best, frá syndum seinn að  
snúa, svoddan mig ángtar mest; þó  
framast það eg megna, þínum orðum eg  
vél, treysta og gjarnan gegna; gef þú  
mér náð þar til!

13. Þar nærst að þessu gætir, það  
er og lærdóms grein: ef þú órétti mætir,  
assekun dugir ei nein, hafdu þá bidlund  
híra, Herrann mun til þín sjá, lát þek-  
geds damid dýra, Drottins þig hugga  
þá.

14. Mér er, sem í eyrum hljómi, úr-  
sturdur Drottins sá, árla á essða dómi,  
upp þegar daudir stá, assekun ei mun  
stoda, andsvör né spurníngar, sá stendur  
víst í vöð, sem verður sekur þar.

15. Hér er nú kostur að heyrta, Herr-  
ann talandi í náð, opni Jesús mitt  
eyra, svo að því fengi gáð; hógvær vors  
bata bíður, blessaður þessa tíð, annars  
heims er hann stíður, illum forherðis-  
um lýð.

16. Árla úrskurdinn legdu, á þig Gyðingar þó, Jesú! og sekann segdu, seldu þig Pílató: árla á efsta degi, affekun gyldir sú, til dauða' eg bæmist eigi, Drottinn, þess minnist þú!

17. Árla dags uppvaðnadur, ætíð eg minnist þín, Jesú minn! hjálpar-heraður, hugsa þú æ til mín! árla á efsta dómi, affekun vert þú mér, minnstu þá Frelsariinn frómi, hvað fyrir mig leidstu hér!

## 16. S ó l m u r.

Lagid: Konung David, sem kénndi.

Þúdas í girndar gráði, af Gyðingunum fyrst, þrjátíu peninga þáði, því sveif hann Herrann Kríst; ljóst þegar líta vann, Drottinn var nú til dauða, dæmdur og þúngta nauda, ydradist eptir hann.

2. Greidt í mustecid gengur, (greinir svo Ríening frá), um silfrcid sinni ei lengur, senn vill það Prestum fá, sagdi með sárum mót: ó! hvað eg gjörði illa, þá yfir mig kom sú villa, að sveif eg saðlaust blóð!

3. Þiðsemd Prestarnir legdu, litla, sem von var að, hardlyndir honum sögdu: hvað egum vér með það? þá mátt einn sjá um þig. Silfrinu á gólfid grýtti, gekk þaðan, mjög sér flýtti, og hengdi sjálfann sig.

4. Ráðstefnu Herrar héldu, höttu þar seinast við, fyrir ákúr sjálfir seldu, silfrid Leirféra sínid. Aldur sagt um það var, í spádóms sögum þónum: sá var vegferdar-mönnum, gefinn til greftrunar.

5. Sjá hér, hvað illann enda, ótrúgð og svikin fá; Júdasar líkar lenda, leiks, bróður sínum hjá, andþotinn illþu flár, enn hefir snoru snúna, snegglega þeim til búna, sem fara með fals og dár.

6. Ötrú sinn eginn Herra, ætíð um hálsinn fló, enginn fékk af því verra, enn sá meinlausum bjó, forræði, fals og vél, Júdas því henging hendti, hann seltum til sín bendti, eins og Achítóphel.

7. Fé-girndin Júdas seldi, fyrst var hans adtekt sú, Guds Son Gyðingum seldi, gleymdi því æru og trú, svo til um síðir gekk, kastadi kenptum audi, þá

qualdi sorg og dauði,' huggun alls enga féð.

8. Undir-rót allra lasta, ágirndin kellsud er, frómleika frá sér kasta, fjárplóggmenn ágjarner, sem freflega elsta féð, audi með okri safna, andlegri bleffun hafna, enn setja sál í ved.

9. Annadhvert er í vonum, audurinn fagur nú, hafnar þér, ellegar honum, hriggur burkafar þú, þá dauðinn þreyngir að, ágirndin ótæpt svelgir, af því sálina velgir, í feldum quala-stað.

10. Falsi og fégirnd rángri, forða þér sál mín! blíð, svo mætir ei ógn né ángri, þá aðfer dauðans tíð, virð lítils veraldar plóg, hvert, sá sér lynda lætur, það lénað Drottinn mætur, sá hefir ír alls nægta nóg.

11. Opt Jesús ádur hafði, áminning Júdas gjört, hreckvísir hjartad vasði, hann héldt það einkis verdt, nú kom þar einnig að, tilsegn hatadi hreina, huggun féð því ei neina, varastú víti það.

12. En hvað framleiddi hann illa, áður líferni sitt, þessi þó var hans villa, verti enn allt annað þitt, að hann er

vænting með, sál og líf setti' í vanda,  
synd á mót' heilögum Anda, held eg hér  
hafi þéd.

13. O Drottni' ef viltú deya, Drottni  
þá lifdu hér, til ílls lát ei þig tengja,  
ord Guds sé kjarast þér; sáll er sá svo  
vidbýst; en ef þig ófall hendir, aptur í  
tíma vendir, undandrag ydrun síst.

14. Brot þín þalt bljúgur játa, en  
bid þó Gud um náð, af hjarta hrigg-  
ur gráta, en heilnæm þyggja ráð; um-  
fram allt þenktú þó: Son Guds bar  
þínar syndir, og svo þú misfun findir,  
saklaus fyrir sekann dó.

15. Drottinn! lát mig ei dyljast, djarf-  
lega syndir vid, þó hér um stund megi  
hyljast; Herra trúr! þess eg bid: nær  
heimi fer eg frá, órvænting ei mér grandí,  
ord þitt og sannleiks Andi, hjarta mitt  
huggi þá!

## 17. S á l m u r.

Lagid: Kadir! á himna hæð.

Svo sem fyrir sagt er frá, silfur pen-  
inga þá, hverjir lofs Júdas hreldu,  
Höfudprestarne seldu.

2. Og keyptu einn (til sanns) afur Pottemakarans, þar má fullt fceisi hafa, framandi menn að grasa.

3. Þar finnst ein þýðing sín, þess gættú, sála mín! af Guds ásettu ráði, um það Zacharías spáði.

4. Eitist Þeir - téra = smid, lífsamur Drottinn við, sem fyrir Esajas sagði, sjálfur það rétt útlagði.

5. Af leir með líffins kapt, lét hann mannfynid þapt, hrein kéc til heidurs setur, hin ennur lægra metur.

6. Drottinn einn afur á, er honum falur sá, minnstú, hann misfun heitir, mæddum lýð huggun veitir.

7. Jesús einn er sá mann, sem afurinn keypti þann, en hans blóð-dropar blíðir, borgunar-gjaldid þýðir.

8. Framandi fólkid það, sem féck ei neinn hvíldar = stad, erum vér sorgum setnir, af syndugu' edli getnir.

9. Illfunnar edlid vort, útlenda hestir gjört, oss frá eilífri gleði, í Adams falli það þéði.

10. Sálin í útlegd er, æ meðan dvelst hún hér, í holdisins þreyfi naumu, haldin fangelsi aumu.



11. Daudinn með dapri sútt, dregur um síðir út, hana, þá hrensid brotnar, holdid í jerdur rotnar.

12. Eins og útkastad hræ, (ef eg rétt Þonjad fæ), hjálparlaus sál má heita, hvíldar kann sér ei leita.

13. Hættu og hermúng þá, Herra minn Jesús sá, end vora af ást og mildi, úr útlegd kaupa vildi.

14. Fadririnn falt það lét, fríðar-stad sálum hét, ef Sonurinn gjald það greiddi, sem Guds réttlætis beiddi.

15. Opnadi sjódinn sinn, Sonur Guds, Jesús minn! húðstréktur, qvalinn, krynður, á krossi til dauda þínur.

16. Blóð-dropar dundu þar, dýrasta gjald það var; keyptann afur því egum, óhræddir deya megum.

17. Hér þegar verður hold, hulid í jardar mold, sálin heigdarlaust hvílir, henni Guds misfun skjólit.

18. En þú skalt að því gá: afursins greftrun þá, engir utan þeir fengu, í Jerúsalem gengu.

19. Krístin Guds hér um heim, heitir Jerúsalem, í hana inntomast hlýtur, hvert, sem misfunar nýtur.

20. Þ henni hverr einn sá er, á Jesúm trúir hér, þírdur og alla vega, yður un gjöra daglega.

21. Dávidinn er eg nú, af því eg hef þá trú: misþun Guds sálu mína, mun taka í vektun sína.

22. Hvernig sem holdid fer, hér þegar lífid þver, Jesú! í umsjón þinni, óhætt er sálu minni.

23. Eg lofa, Þausnari! Þig, sem lenstir úr útlegd mig, hvíld næ eg náðarspakri, nú í misþunar akri.

24. Þú gaffst mér akurinn þinn, þér gef eg aptur minn, ást þína á eg ríka, eigdú mitt hjartad lífa.

25. Eg gef og allann þér, æ meðan tóri eg hér, ávertinn ydju minnar, í akri fríftni þínnar.

26. Eins bid eg aumur þrall: að unnir þú, Jesú sáll! lídnum líkama mínum, legstáð í akri þínum.

27. Sveiti-korn þecktu þitt, þá upprís holdid mitt, í bindini barna þinna, blessun lát þú mig finna!

## 18. S á l m u r.

Lagid: Sálir eru, þeim hjálfur Gud.

Hela, sem gleggt eg greina vann, með  
Guds Son bundinn fara, Prests-  
arnir, svo að þíndist hann, til Pílatum  
Landdómara; í þing-hús inn, það  
sama sinn, sagt er þó enginn fjæmi,  
svo ekki meir, saurgudust þeir. Sjá  
hér hræsninnar bæmi.

2. Inngang um húss-ðyr Heidíngjans,  
héldu þeir synd bannada, en saurgast  
á blóði saklaus manns, sýndist þeim  
engann fláda. Heims börnum hér, ó-  
virding er, aumstöddum hjálp að veita,  
Guds orðs forakt, ágirnd og þrakt,  
engin misgjerd skal heita.

3. Pílatus, sem það formerkt féð,  
fyrst ei þeim metnad sætti, án dval-  
ar sjálfur út því geð, embættis stýldu  
gætti, sakargift þá, vill fulla fá, fram-  
borna af þeirra munni, dár-yrðin  
fljót, drambsemi mót, Dómarinn finna  
kunni.

4. Þát þér ei vera afmán að, ef þú vilt frómur heita, af Pílató ljóst að læra það, sem loflegt er eptir að breyta, ránglatíð hans, þess heidna manns, halde þér mínun tvöfalda; þeim midur fer, enn honum hér, hvort vill þann kristinn halda?

5. Alltíð stórt og hefðar-hátt, hræðast skildir þú ekki, sannleikans gata áttíð átt, engin tjass-mál þig blecki. Örugirnd ljót, hösmódug hót, hæfir síst Yfir-mönnum, dramblátum þar, þú gíf and-svar, þó byggt á rofum sonnum.

6. Eldúngar Júda álta fyrst, upp-bátu sök þrefalda: sólkinnu þessi frásnýr víst, fyrirbýður að gjalda, Reisarans státt, það segjum vér satt; sjálfur vill Róngur heita; og Kristur sá, sem tóma á, qvittun og fríd að veita.

7. Hér tóma fram þau réttu rök, ráðu og þánka minna! þér, Jesú! gefin var þreföld sekt, það kann eg gleggt að sinna; þrefaldleg sekt, mig hjáði frekt, þar um eg flagast mátti: þrefalda stýgd, og þúnga lýgd, þú leidst með segdum hætti.

8. Frásnúid Gudi allt mitt er, edlid og líf fáneyta, öðrum því gef eg opt af mér, ill dæmi svo að breyta; en hér-ámót, með elstu hót, ell Guds börn rétt því trúa, frá belvun, deyð, djeffi og neyð, Drottinn réð lýdnum snúa.

9. Gudi átt' eg að greiða fét, gjald, hlýðni og þackar-Þoldur, ránglega heft' eg haldid því, höndlad sem þrall ógyldur: auðsveipnin þín, fyrir öllum þín, ástsemdar Herrann kjari! Þú baudst: gefid, (gaffst sjálfur með), hvað Guds og Keisarans væri.

10. Sannlega heft' eg þrofad mér, herra enn vera þyldi, bod og þipun míns Herra hér, haldid í minnsta gylði; Rómg-dóm í heim, og heidri þeim, hafnadir þú og flýðir; hátignin þín, á himnum þín, hún mun birtast um síðir.

11. Rægdur varstu fyrir ránga sek, réttláti Jesú mildi! uppá það ell mín illstu rök, afplánad verda þyldi; áflag-an sú, sem holdir þú, þess bið eg Hert-ann frómi, sé mitt forsvor, þá finnst eg þar, fyrir þeim stránga dómi.

## 19. S á l m u r.

Þagid: Mitt hjarta! hvar til hriggisti þú.

Gyðingar hófdu af hatri fyrst, harðlega klagad Jesúm Kríst, sem áður sagt er frá, Vandsdómarinn gjörði að gá, gleggt hvað þýddi framburður sá.

2. Aflegun fyrsta andleg var, um það Pílatus finnti ei þar, ennur um þýldu þatt; hann vissi vel þeir sögdu ei satt, soðdan málum þegjandi hratt.

3. En sem þeir nefndu Rónginn Kríst, kom honum þá til hugar fyrst, hvað áður heyrði og nam, af Júðum mált um Messíam, ef mætti þé það fjæmi nú fram.

4. Pílati sinni í sumum sinnst, sem um Guds dýckun hugsa minnst, Hefðingjum hræfna tídt, undirfáta frelsid frídt, fjárplógs gjarnir rækja nú ltt.

5. Girdstjórninn spurdi Zerrann þá: hvort hann sé Júda Róngur sá? en Jesús aptur tjer: talar þú svo af sjálfum þér, eða sögdu aðrir þvílíkt ef mér?

6. Þá varð Pílati þelid kaldt, þig hatar, sagdi hann, sólfid allt, hvað

íllt hefir þú gjórt? aptur Jesús ans-  
ar bert: er það nærsta þenkingar verdt.

7. Mitt ríki er ekki hédan af heim,  
hardt mundi annars meti þeim, stríða  
minn mættar her, sem nú mig seldu  
í naundir þér, svo nædu ekki Gyðing-  
ar mér.

8. Pílatus aptur ansa vanni: ertú  
þó Róngur? sagdi hann: játadi Je-  
sús því, hínagð barst eg heiminn í,  
að herma skyldi eg sannleikann frí.

9. Svett af sannleiknum sjálfur er,  
sá mína røddu heyrir hér. Hædnis-  
svar hinn til fann: hvað er sannleikur?  
sagdi hann; svo geð burt með úrskurð-  
inn þann.

10. Hér máttú, sál mín! heyrir fyrst,  
Herrann Jesús er Róngur víst, þó ekki  
að heimfins hátt, svoddan vel þú at-  
huga átt, það enkur gleði hjartanu þrátt.

11. Rónga-tign þín, Jesú! eilíf er,  
allir þygga sín völd af þér, hofðingjar  
hér um heim, þú léna, gefur, lána  
þeim, löndin, ríki, metord og seim.

12. Þyrir þinn krappt og frelsis hend,  
forsvara Róngar ríki og lönd, sem er

Þeim undirslagt, en móti djöfli og dauðans makt, dugir enginn hofdýngja þrakt.

13. Þú hefir sigrad synd og deyð, sjálfann djöful og vítis neyð, hádir eitt herlegt stríð, allann svo þinn leyfdir lýð. Þof sé þér um eilífa tíð!

14. Andlegt þitt ríki og eilíft er, ord sannleiks því rétt stjórnað hér, þinn veldis-vöndur sá, óvini slær mér alla frá, í þeim krapti sigra eg þá.

15. En fyrst þitt ríki andlegt var, um það heimurinn sinnti ei þac, hann fann ei hofmód sinn, hjá þér, Jesú Herra minn! hatadi allann góðvilja þinn.

16. Undrast því, sál mín! ekki þarft, þó adkast veraldar lídir margt, þar um þér þenkja ber, ertú nú í útlegð hér, annars heims þitt fædurland er.

17. Sannleika, Kóngsins sannleiks-raust, sá þarf ad elfa hráfnislaust, sem er hans undir-mann, því slægd og lýgi hatar hann, hrein hjörtudum mistunir ann.

18. Ef þú, mín sál! í Gudi gledd, girnist ad heyrja Kóngsins rodd, gattú þá



gjörta hér: hvað boda Drottins þjónar þér, þeirra kénning rauðin hans er.

19. Ransaka, sál mín! orð það ert, að verður spurt: hvað hefir þú gjört? Þá Herrann heldur dóm, hjálpar engum hræsnin tóm, hrein sé trú í verkunum fróm.

20. En sekum þess þú ei saklaus ert, sjálfa spyr þig: hvað hefir þú gjört? um hvern umlidinn dag; þdrun gjer og grát þinn hag, Guds Son bid það fara í lag.

21. Allt hef eg, Jesú! illa gjört; allt það að bæta þú kominn ert, um allt því eg qvittur er; allt mitt líf þal þjóna þér, þar til, bid eg, hjálpa þú mér!

## 20. S á l m u r.

Lagid: Övinnanleg borg er vor Gud.

Pílatus hafði prófað nú, píslar-sek Jesú gefna, klén virdtíft honum Rónge-tign sú, þá Kristur sannleik réð nefna, helms sannleik heidra létst, haddi Guds sannleik mest; sannindin elka ber, orð Drottins láttú þér, tjarast þó allra efna.

2. Jafnótt þá gánga Jarlinn réð, til Jüda út að bragði: enga sæk þessi um manni með, má eg finna, hann sagði; Gyðingar heldur harðt, Herr ann flegudu' um margt, með æði. ógn og drömb, eins rétt sem meinlaust lamb, Lausnarinn ljúfur þagði.

3. Hann hefir uppæst lýðinn lands, lengi mjög víða kennið, frá Galilæa' og svo til sanns, um síðir allt þingad vendi. Pílatus hugði hér, hrynda þeim vanda' af sér, Heródes hafði því, hirti stjórna þeim parti í, til hans því Herrann sendi.

4. Þyrir mig, Jesú! Þoldir þú, þjáning' og beisla þínu, hjartad gleðst, því eg heyrir nú, hrósad sakleysi þínu: syndin lá sárt á mér, sæk fannst engin hjá þér, svo er sakleysi þitt, sannlega orðid mitt, við málejni tókst þú mínu.

5. Egmál Drottins þá hefndum harðt, hótar mér eptir vonum, aptur, minn Jesús ansar snart: enginn sæk finnst með honum, sakleysi mitt til sanns, segi eg nú orðid hans, engin áklegun fljót, orka stál neitt á mót, mínum þol-lyndis þjónum.

6. Dnytju-hjal og mælgia mín, mér til falls koma ætti; en, Jesú! blessud þegn-in þín, það allt styrir mig bætti; Þylda mín aptur er, eptir að breyta þér, þrig-jand' í þýðri trú, þola, nær líd eg nú; þers vari þess eg gatti.

7. Pílatus meinti mannvits flægd, mundi óþrigdul standa, koma vill þói med tjansfu nægd, Kóng Heróði í vanda. Kunna þá aðferd enn, allmargir verald-ar aienn; bið Gud, og gæt þín vel, gjarn er heimur á vél, gálausum svikin granda.

8. Kross-gángen, Jesú! þessi þín, þar styrir eflaust fléði, svo hvílast mætti sál-in mín, sett í eilífri gleði. Embættis ómak langt, opt þó mér finnist stráengt, til lofs og þóknunar þér, það vil eg gjara-an hér, líða med ljúfu gedi.

## · 21. S á l m u r.

Þagid: Jesú Krísti! þig falla' eg á.

**Þ**egar Heródes Herrann sá, hann varð mjög gladdur næsta, af

honum heyrð hafði og helst vill fá, hans áhynd líta glæsta: forvitinn morgu stétti að; fýsn holdsins kapp á lagði, með bítu bragði. Jesús tók ekki undir það, við öllum spurningum þagði.

2. Margir finna enn hér um heim, Heródis líkar réttir, Guds orð er þémt og gaman þeim, sem gleus edur nýjar fréttir, forvitnin holdsins hnýsir þrátt, í Herrans leyndardóma, með fýsn ei fróma, aumri þynsemi ætla' ofhátt, aldrei til þilnings foma.

3. Mannvits djúpsindni og menta glis, margir þá vilja reyna, að orði Drottins þeir gjöra gis, gaman loflegt það meina. Barastú, sál mín! vitan reynd, vild þú í hærsta gylði, þá miklu mildi, alvarlega með góðri greind, Gud við þig tala vildi.

4. Gud gjerir ekki' að gamni sér, glapa - mönnum að hóta, fals - málgi honum og engin er, að þú megir mistun hljóta; audmjúflega með allri gát, áttú um slíkt að ræða, og fleiri fræða; en af þér heyrast aldrei lát, orð Drottins þulir þú hæða.

5. Hefri' eg um þig, minn Herra! rædt,  
í hjálpræðis orði þínu, allt sýnist mér þá  
búid og bätt, belid í hjarta mínu, í Sakra-  
mentinu sje eg þig, svo sem í lífing-  
stjærri, með náð mér nærri; o! hvað  
gledur sú áfýnd mig, engin finnst huggun  
stærri.

6. Heródes sýsn var heldleg sú, hann  
réd forvitni ginna; en mín sála af ást  
og trú, andvarpar þig að finna, lof-  
samleg er sú lucku-stund, þá lít eg þig,  
Herra þýði! í þinni þýði, gef mér  
lofsins þann fagnadar-fund, þó fyrst um  
sinn hér bíði.

7. Það kénur Herrans þegnir fróm,  
þar nærst í annann máta: hann vill ei  
sínum helgidóm, fyrir hunda lasta láta,  
Drottinn forsmáir dræmsamt ged, djarf-  
lega margs þó freisti, og frekt sér trensti,  
hugstoltum nidur þrinda réd, þógværa  
sál vidreisti.

8. Heródes og hans þóffólk lít, um  
Herrann ofta vildi, færði hann  
í eitt satid hvitt, forsmán það heita  
kyldi, til Pílatus's síðan sendur var,  
svo komst í fridar stilli, sá ofsin

ílli, drambsðm ðfundin áður bar, ó-  
vinskap þeirra milli.

9. Hvítt klæðid gjordi háðung þér,  
Herra minn Jesú satí! Þýrðar Þrúða  
svo þenkir mér, Þínandi Guds rétt-  
lati, sakleysis merkid þetta þitt, þíns  
Fæðurs gæðskan þreina, þá þeðti all-  
eina; hann sjer og prófar hjartad mitt,  
hvad sem íllgjarnir meina.

10. Heilagra sálma hópur þjár, á  
himnum með þíðun fríða, til heidurs  
þér, Jesú Herra þjár! hvítum klæðum  
síg þrýða; eins þér á jorðu upp frá  
því, eðlaust í minning líka, með refsendi  
ríka, birtuð snjóhvítum búning' í, bless-  
aðir Englar líka.

11. Veittú, Jesú! þá mistun mér,  
meinleysis þrýddur klædi, þjóni eg tál-  
laust með trogdum þér, í trú, von og  
þolinmæði, réttlatis þrúða Þartid þitt,  
Þíni á sálu minni, þó líf þér linni, eins  
láttú holdid eianinn mitt, af-klæðast  
þrjótsku sinni.

12. Forlíkast gjordu fjandmenn tveir,  
þá förstu þar, Jesú! milli; eg veit,  
mér gættú miklu meir, mistun og fríðar-

stílli, hjá Gudi Födur, svo (til sanns),  
 sjest enginn reidi lengur, né stygðar streng-  
 ur, daglega milli mín og hans, minn trúr  
 Frelfari gengur.

13. Hvar sem ófríður þreyfir sér, af  
 holdfins veikleik bráðum, milli kristinna  
 manna hér, móti Guds vilja og ráðum,  
 gættu þar, Jesú! milli mest, með þín-  
 um fríðar anda, og varna vanda, hjálpa  
 þú, svo vér hugsum best, í þreinum fjær-  
 leik að standa!

## 22. S á l m u r.

Lagid: Þadit var, sem á himnum ert.

Þrá Heróde þá Kristur kom, fallar  
 Þílotus snjóllum róm, Gyðingo-  
 lýð, og ljós gaf rök, Lausnarinn þesdi  
 engi sök, samþykktur væri og sé til  
 þess, sjálfur Róngurinn Heródes.

2. Sannlega Drottinn sakleysið, sjer,  
 elskar bæði og styrkir með, hjarta og  
 munnur hvers eins manns, hlýtur að þjóna  
 vilja hans. Málefnið gott fær góðann  
 róm, gæ þess, mín sál! og vertú fróm.

(4\*)

3. Sidur Gyðinga sá var þá, saka-  
mann einn þeir skyldu fá, um Páska-  
tímann frá píslum frí, Pílatus átti'  
ad gegna því. Í feelsis minning úr  
Egypptó, aldrei baud Drottinn svoddan  
þó.

4. Sjá til, mín sál! ad sidvaninn, síst  
megi villa huga þinn, forðastú honum ad  
fylgja hér, frammar enn Guds ord leyfir  
þér. Góð meining enga gerir stóð,  
gylða skal meira Drottins bód.

5. Pílatus Júðum sagdi svo: Hjá-  
id nú glögggt um kosti tvo, eg býð  
hér Jesúm yður fram, eda mórðing-  
jann Barrabam. Hann meinti' ad yrði  
helst með því, Herrann frá dauda gefinn  
frí.

6. Þú fær nú glegggt af þessu fjed,  
þar, sem Drottinn er ekki með, í verki,  
áformi' og vilja manns, verda til einkis  
ráðin hans; sérvitsta holdsins svikul er,  
svo sem Pílatus stéði hér.

7. Nírmennirnir allra fyrst, óst-  
udu' ad Drottinn krossfestist, almúg-  
ann svo í annanu stóð, eggjudu mest  
ad biðja um það, Barrabas's útlausn  
skyldi sté, skilinn Jesús frá lífi sé.



8. Þerasðar dæmin varast þalt, vog-  
aðú ekki að gjöra það allt, sem Hofs-  
dýngjarnir nú hafast að, þó heimurinn falli  
loflegt það; ef blindur leidir blindann hér,  
báðum þeim hætt við falli er.

9. Hverr þig eggjar á illverk bráð,  
aldrei gáð þú með þeim í ráð, vinn þú  
það el fyrir metord manns, að missa  
Guds náð og vinstap hans; hverugur  
annars batir þol, þó báðir rati í straff  
og qvol.

10. Þfir monnunum er því vandr,  
undirsátarnir hnísa grant, eptir því, sem  
fyrir augun þer, audnæmast þó þið vonða  
er; hvað Hofsðýngjarnir hafast að, þinir  
ætla sér leyfist það.

11. Ill eptirdæmi á alla grein, eru  
samlíkt við milnustein, viljir þú vera' af  
fári frjáls, festu hann aldrei þér við háls,  
í Guds ótta frá þér glapum þrind, góð  
vertú öðrum sprimind.

12. Hússfrú Þílatí þoll gáf ráð, þesdi  
hann betur að því gáð; góðar qvinnur  
þess gati mest, gjarnan ástundi dæmin  
best. Albígael far æru' og sæmd, illa  
Jesabel verður ræmd.

13. Set eg þad nú í sinni mér, fæti, Jesú! ad gata' ad þér: allir hrópudu allt um kríng, yfir þig dauda og krossfestíng, sem lamb meinlausast þagdir þú, þar af stendur mér huggun trú.

14. Logmálsfins belvan bitur og sterk, banvænn djefull og öll mín verk, þó hrópa vilji nú hvert fyrir sig, hefnd og fordæming yfir mig, nýt eg, minn Jesú! Þín í því, frá þeirra flogun verð eg frí.

15. Afellis dömsfins ógna hróp, nýstu mífronna vein og óp, aldrei mun koma' ad eyrum mín, eyrun bleffud fyrst heyrdu þín, fall og háreyfði kríngum sig, frá qvæl og ángist þad frelsar mig.

16. Hrópar nú yfir mér himin og jerd, helgun, fríd, náð og fáttargjerd, hvert heldur eg geng út eða inn, í þínu nafni, Jesú minn! bænar-hróp mitt í hreiuni trú, himnestum Gudi þótnast nú.

17. En þér til heidurs alla tíð, Englar Drottins og krístin fríd, hrópar nú bæði á himni' og jerd: Hósaanna, lof og þakargjerd! Amen segir og uppá þad, end mín gladvær í hverjum stad!

## 23. S á l m u r.

Lagid : Oss lát þinn anda styrkja.

Pílatus Herrann hærsta, húðstrýkja  
lætur þar. Maðinn við stólspann  
stærsta, strengdur þá Jesús var, stríðs-  
menn með svipum hröktu hann; sál mín!  
hér sjá og flóða, hvað Sonur Guds  
fyrir þig vann.

2. Helgasta holdid fríða, frá hvirfli  
iljum að, Drottni varð sárt að svíða,  
svall allt af benjum þad, hvert hans  
líkama limur og að, af sárum sundur-  
flakti, sú hyrtíng mjög var fljæð.

3. Blessadur dreyrinn bundi, Drotts-  
ins lífs-æðum úr, sem regn þad hræð-  
ast hrundi, himins í dymmu flúr, blán-  
aði hold enn bólgnadi und, Sonur Guds  
sárt var qualinn, saklaus á þeirri stund.

4. Eg var, sem fjotrum færður, fáng-  
elfi þúngu í, á end og samvitsku færð-  
ur, syndin mín olli því, sú dauðleg sál-  
ar sóttin hér, um hverja að út sér dreifdi,  
ekkert fannst heilt á mér.

5. Svipan legmálsins lamdi, líf og sál, heldur frekt, óttinn qualanna framdi, kominn var eg í sekt, banvænlegt orðid mitt var mein, hjartad af hrigðum stundi, hvergi féðst lækning nein.

6. Sástú þá, Jesú sæli! sár mín óþærlig, til lausnar þínum þæli, því létstu binda þig, geðst svo undir þá grimdar qvöl, að eg qvittadur yrði, við eilíft hrigðar ból.

7. Sjúkdóm minn sjálfur bæstu, svo varð eg heill með því, hörmúngum hláðinn varstu, frá hrigðum er eg nú frí, hegning þú féðst svo hefði eg feið, benjar þínar mér battu, bót sú þar átti við.

8. Hjartad vill hræðslan krenfja, með herðum sorgar stíng, þegar eg gjöri að þenfja, um þína húðstryking, aví! eg gaf þar efni til, þú einn galdst þrjótstu minnar, þess nú eg yðrast vil.

9. Því féll eg nú til fóta, Frelsarinn Jesú! þér, láttú mig nafns þíns njóta, náð og vægd sýn þú mér, eg skal með hlýðni heidra þig, nú og um eilífd alla, þá huggar þú, Herra! mig.

10. Gledstu, mín sál!! 'Þig' græddi,  
Guds Sonar heilagt blód, þó synd og  
sorgin mæddi, sjá! hér er lækning góð,  
náð fyrir reidi nú er víð, brot þrallsins  
Herrann batti, bar því síns Fæðurs  
þrís.

11. Skoða þú Fyldu þína, þérlega,  
sál mín! nú: Sonurinn sig lét þína, svo  
læknuð yrdir þú: heilbrigð þjóna þú  
honum rétt, með trú, hollustu og hlýðni,  
haf gát á þinni stétt.

12. Þóknist honum að þjafa, þitt  
hold ærkumflum með, þýðlega því þalt  
tafa, þolinmóði hjarta-ged, áfset Drott-  
inn og elskar best; Lausnara lífjast þín-  
um, lof er þér allra mest.

13. Ekért má sóma síður, sí-kátur  
þrallinn er, þá Herrann harmqvæli líd-  
ur, haf flíkt í minni þér; þrigðar-mind  
hans er heidur þinn. Lát mig það læra  
og halda, ljúfasti Jesú minn!

## 24. S Á L M U R.

Lagid: Til þín, heilagi Herri Gud!

Þú virkjar Jesúm eptir það, inn í  
Þínghúsið leiddu, aflæddu fyrst,

og fljótt þángað, sólkíð allt tóma  
beiddu, purpura-flæðis forna flík,  
(fást mátti valla háðúng flík), yfir hans  
benjar breiddu.

2. Helgunar flæðid hafð' eg mist, hlaut  
því nafinn að standa; Adam olli því allra  
fyrst, að lét mér þann til handa; synd-  
anna flík eg færðist í, forsmán og mínk-  
un hlautst af því, með hverskyns hásta'  
og vanda.

3. Durt-tól Jesús þá blygdun hér,  
berann því lét sig þína, réttlætis flæðn-  
að fegyrti mér, kann sá sagurt að þína;  
athvarf mitt jafnan er til sanns, undir  
purpura tápu hans, þar hyl eg mis-  
gjerd mína.

4. Þyrni-Þórónu þunga þeir,  
þreyngdu að Zerrans enni, bál-eldi  
heitum brenndu meir, broddar soðandi'  
í henni, augun hans bæði og andlit með,  
allt af blóðinu sýllast réð, flíkt trú' eg  
qvala fénni.

5. Þyrl óhlýðni Adams var, oll  
jörðin lýst í banni, ávert því flíkann  
af sér bar, ord Guds trú' eg þad sanni;  
þessum belvunar þyrni-frans, þreyngt

var að hefði Lausnarans, til huggunar  
hreldum manni.

6. En Jesú hlýdni aptur hér, allri  
jerd blessun færit, heilnamann ávort hún  
því ber, hverja þépnu vel nærir. Þyrir  
gæðfunnar gjerning þann, gefgi, lofi  
og prífi hann, hvað sig um heiminn  
hrærir!

7. Bólvan mér yfir hefði héc, hót-  
ud í legmáls brædi; enn Jesús hana  
undir gef, svo aptur eg blessun nædi;  
Gud minn fórónu gaf mér þar, gæðfu  
og dýrðar eilífrar, hér og á himnum  
bædi.

8. Reyrtast þonum í hönd með spé,  
Syrdstjórans þrælar fengu. heilsudu  
Kóngi og kcupu á kné, fals-ord á  
vírl þá gengu, reyrnum hröktu um  
höfud hans, hræktu í andlit Lausn-  
arans, með quala-kappi straungu.

9. Þá þú gengur í Guds hús inn,  
gæt þess vel, sál mín fróma! hæt þú  
þar ekki Herra þinn, með hegðun líkam-  
ans tóma, bengdú holdsins og hjart-  
ans kné, heit bæn þín ástar-qvedja sé,  
þrasnin mun síft þér sóma.

10. Sjálfs míns verðfúlbun sje eg hér, svoddan átti' eg að líða, um eilífu þá, sem aldrei þver, með ógn og sár-um qvíða, þesdi mér ekki hörmúng þín, hjálpað, Jesú! frá þeirri þín. Blessað sé nafn þitt blíða!

11. Öll þín lagíng er upphesd mín, ástíjari Jesú mildi! heidur er mér að hádúng þín, hver sem mér nidra vildi, hoggín, sem leidstú, hressa mig, á himn-um verð eg nú fyrir þig, metinn í mesta gylði.

12. Medan lífs að er í mér heit, eg skal þig, Drottinn! príska, af hjartans grunn' í hverjum reit, heidur þíns nafns auglýsa, seginn vil eg í heimi hér, hlýða og fylgja í öllu þér; lát mér þína líd-fernd vísa!

## 25. S á l m u r.

Lagid: Konúng David, sem kénndi.

Land- dómariinn þá leiddi, Lausu-aranu út með sér, Gyðingum and-svör greiddi, glögglega og svo tét:



þér sjáid þennann hér! sannlega yður eg segi, sœ finnst með honum eigi, sú dauða-dóms verd er.

2. Þá gekk Jesús út þanninn, þyrni og purpura bar, sagði: sjáid hér manninn! sjálfur dómarinn þar; Gyðingar gáfu svar: burt með hann, svo þeir segja, sá skal á krossi deya; öst þeirra ein sú var.

3. Dæd og affekun gyltði, engin í þessum stad, heiptin svo hugann fyllti, hjartad varð forblindad; síðast þeir sögdu það: ljóslega lífs: straffs krefdi, lögmálid, því hann hefði, gjört sig Guds Syni að.

4. Rétt log, sem rituð finnast, rángsfærdu Júdar hér, ofs ber þar á að minnast, ill dæmi fordumst vér, dómurinn Drottins er, hinn þó með heiptum klagi, og hreinann sannleik aflagi; sjái Balds-menn að sér.

5. Þá eg þeyri, minn Herra! hverfu þú qualinn varst, gjörvell vill gleðin þvætra, galestu mín nærsta harðt, því eg braut mikit og margt; en þá mér Gudspjell greina, gleggt þitt sakleysi breina, hjartad fær huggun snart.

6. Athuga, sál mín! ættum, útgaungu Drottins hér, svo við rétt minnast mættum, hvað miðfun hans veitti þér; hyggjum að, hann út ber, þyrni-krónu þetta, þar með purpurann léttu, blár og blóðugur er.

7. Með blóð-fuld og belvun stránga, beiðfum reidd qvala-þnútt, ættum við greidd að ganga, frá Guds náð rekin út, hrakinn í heljar sútt, íklædd forsmánnar flitum, fráþúfud Drottinni rífum, nafin og nidurlút.

8. Ó synd! ó syndin arga! hvað illt kemur af þér? ó hversu meinsemd marga, má Drottinn líða hér! Þitt gjald allt þetta er, blindað hold þig ei þekkti, þegar þín flædd mig blekkti. Jesús miðfuni mér!

9. En með því út var leiddur, afsærdur Lausnartinn, gjerdist mér vegur greiddur, í Guds náðar-ríki tan, og elíft líf annað sinn, blóðfuld og belvun mína, burt-tóf Guds Sonar pína. Dýrd sé þér, Drottinn minn!

10. Utgeng eg ætíð síðan, í trausti Frelfarans, undir bla- himins blíðann,

blessadur víst til sanns, nú fyrir nafnið  
hans, útborið líf mitt lídið, legst og  
hvílist í feidi, sál fer til sælu-ranns.

11. Dýrðar Rósonu dýra, Drottinn  
gefur mér þá, réttlætis þrúðann þína,  
þal eg og einnig sá, uppreisn-deginum á,  
hærstum heidri tilreiddur, af heilegum  
Englum leiddur, í sælu þeim sjálfum þjá.

12. Evo manu Guds Englar segja:  
sjáid nú þennann mann! hvern allskyns  
eynd réð beygja, áður í heimsins rann,  
opt var þá hreldur hann, fyrir blóð  
Lambisins blíða, búinn er nú að stríða,  
og sálann sigur vann.

13. Þá muntú, sál mín! svara, sýng-  
jandi segrum tón; lof sé mínum Lausn-  
ara! lamb Guds á hærsta tón, sigur  
gaf sínum þjón, um blessadar himna-  
hallir, honum segjum vér allir, heidur,  
med sætum sön!

14. Son Guds ertú með sanní, Son-  
ur Guds, Jesú minn! Son Guds, synd-  
ugum manni, sonar-arf þenkfir þinn,  
Son Guds einn eingetinn; Söni Guds  
sýngi gládur, sérhverr lifandi maður,  
heidur í hvert eitt sinn!

## 26. Sálmur.

Lagid: Hærsti Gud Herra mildi.

Hér þá um Guds Son heyrði, heidinn Landdómari, hann spyr (því hræðast gjörði): hvadan vor Drottinn sé? en Jesús þýdur þagði, (það og vel málegt var); Pílatus bráðt að bragði, bístist og aptur sagði: vilt þú ei veita svar?

2. Mín er, það mátt þú játa, mæktin svo tignatlig, eg má vel lausann láta, líka krossfesta þig. Jesús svarar og segir: síst átt þú vald á mér, ef þér væri það eigi, að ofan gefið, svo megir, heidri þeim halda hér.

3. Sá hefir synd enn meiri, er seldi mig þér á hönd. Pílatus hogg eg það hefri, hann grundar málin vönd. Gjörði strax gríða leita, gófu Prestarnir aus: vægd ef þessum vilt veita, víst mátt þú ekki heita, fjær rinur Reisarans.

3. Heidíngjar halda gjördu, hjá-gudir þeirra senn, börn attu alin á jördu,

eins og holdlegir menn; hann óttast hér ef væri, Herrann Godanna kyns, hugdi því helst að bæri, hyggilega framfari, ransókn réttðamans.

5. Skurðgod sín heidnir héldu, hafandi í mestu aft, forgéfins hug sinn hreldu, hræddir við þeirra makt; o! hverfu framur ætti, einn sérhverr kristinn mann, óttast Drottins almatti, með ást og blygdunar þætti, sem stoltum steypa kann.

6. Af stórrí makt sig réð stæra, stoltur Pílatus hér, rétt mál til rángs að færa, reiknadi leyfilegt sé; kann vera margann megi, meining sú villa þrátt, þó legin þrjóti og þengi, bannad sé þeim það eigi, fyrst vald þeir hafa hátt.

7. Gud er sá veldin gífur, gæti þess aðri stétt, sitt léni hverr einn þesur, hér af Drottni tilsett, hann lét þig heidur hljóta, heidrað því af þér vill, virðingar vel mátt njóta, en varast drambsemi ljóta, róg og rángindin íll.

8. Yfirvald einn Gud sendi, undir menn gæti þar að, sverð Drottins hefir í hendi, heidra flulum vér það, hlýð

ugir feiði halda, blíð og forsvari ná,  
þverlyndis þrjótan kalda, þúnglegrí  
hefudar-gjalda, að vísu sér vænta má.

9. Eins sem hverr einn misbréttur,  
eptir því straffast hann, hardari hefnd-  
ir hlýtur, hinn sá meira tilvann; þeim  
mun ei plágan þœrra, sem þrjótast í  
syndar-rót, sá þjón á von hins verra, sem  
vilja þeckir síns Herra, þó gjörir þvert  
á mót.

10. Vardveiti Valdsmenn alla, vor  
Gud í sinni stétt, svo varist í vondstu'  
að falla, vel stundi lög og rétt; hinir í  
hlýðni standi, hverr svo, sem skuldugt er,  
þrein trú og helgur vandi, haldið í voru  
landi, Amen, þess óþum vér!

## 27. S á l m u r.

Lagid: Skaparinn stjarna, Herra þreinn!

Pilatus heyrði hótað var, honum  
þ Reisarans reidi þar, útleiddi Je-  
sám annað sinn, uppsetst þegar á  
dómstóliann.

2. Gyðingum síðan sagði hér: sjá-  
id þar yðar Kóngur er. Þeir báðu:

taf þennann burt frá oss, brádlega  
lát hann deyja á Kross.

3. Skal eg Krossfesta Rómg ydvarn?  
Kallar Pílatus bædnis-gjarn; eng-  
ann Rómg segja þeir aptur hér, utan  
Keisarann höfum vér.

4. Gudspjalls historían hermir scá,  
heiti sá stadur Gabbatha, hía stein-  
stræti þýðir það. Þar mátt þú, sál  
mín! gæta ad.

5. Þei þeim dómara' er veit og sjer,  
víst hvað um málið réttast er, vinnur  
það þó fyrir vinstap manns, ad víkja'  
af getu sannleikans.

6. Pílatus Keisarans hræddist heipt,  
ef honum yrði' úr völdum steypt, þetta  
sem helst nú varast vana, varð þó ad  
koma yfir hann.

7. O vei! þeim sem ad órétt log, um-  
gángast og þau tíðka mjög, sannleiknum  
meta sitt gagn meir, svívirðing Drottui  
gjera þeir.

8. Huga sús eg og máli mín, minn  
góði Jesús! enn til þín; Pílatus Rómg

Þig kallar hér, krossfesting Júdar ósta þér.

9. Víst ertú, Jesú! Kóngur klár, Kóngur dýrðar um eilíf á, Kóngur Englanna, Kóngur vor, Kóngur almáttis tignar-stór.

10. Þó stóðstú bundinn þar fyrir dóm, þó leidstú hróp og quala - róm, afsegja gjördu allir þig, undrar stórlega þetta mig.

11. O Jesú! Það er játning mín: jeg mun um síðir njóta þín, þegar þú, dýrðar Drottinn minn! dómstól í stjörjum setur þinn.

12. Frelsadur léim eg þá fyrir þinn dóm, fagnadar-salann þeir' eg róm, í þínu nafni útvaldir, útvalinn kalla mig hjá sér.

13. Kóng minn, Jesú! eg kalla þig, kalla þú þræl þinn aptur mig, Herrar tign enga' að heimsins síð, held eg þar mega jafnast víð.

14. Háa stein - strætíð heimsins fleipt, þesir mér opt í vanda steypt, þángað lét Jesús leida sig, svo líknin hans komi yfir mig.



15. Jesú! Þín keislni kys þig nú,  
Kóngur hennar einn heitir þú, stjórni  
Þín henni svo haldi við, að himnefnum  
nái dýrðar fríð!

## 28. S Á L M U R.

Lagid: Nú bíð eg, Guð! þú náðir mig.

Pílatus sá að sonnu þar, sín ráð  
máttu ei gylda þar, uppblaup  
sér búð hræddist hann, hugdi að  
stilla vanda þann, fullnægja vildi  
fólksins bön, sá skyldi Jesús dand-  
ans tjón, sannleika engum sinnti  
meir, svo dæmdi allt, sem beiddu  
þeir.

2. Zendur í vatni þá nam þoo,  
þar nærst við Júda mælti soo: sjálf-  
ic um yður sjái þér, saklaus vid  
réttláts blóð eg er. Allur almúg-  
inn uppá það, andsvarar greidt í  
þessum stad: hans blóð (þó nú hann  
qvelji frofs), komi' yfir bönnin vor  
og ofs!

3. Pílatus hafði prófað þar, píslar-  
sef Drottins engin var, fyrir og eftir  
eins réð hann, úrþurda Jesúm saklaus.

ann, þó mót samvitsku sinni hvert, sjálfur viljandi dæmði bert. Gud gefi að Yfirvöldin vor, varist þau dæmin glæpaslóer!

4. Hvað margur nú í heiminum, hér fyrir lastrar Pílatum, sem þó elskar og yðkar mest, athæfi hans og dæmin vest? Öttinn í dómi opt fær sess, Yfir-Herrarnir njóta þess; almúgans þresun olli því, illgjarnir stálkar hlaupa frí.

5. Albata-von og vina-hót, verfin dýlja, þó séu ljót, líka kémur sú forðild fram, sem forsvarad getur Barrabam; gefst þá raunin hvað gylða stál, gull-túngan sú, sem Achán stál, másté og þuggi mútur hinn, meir enn Pílatus þetta sian.

6. Eg spyr: hvað veldur óþygd flest, eykst nær daglega og fylgar mest? um-sjónarleysi er orsök hærst, egin gagnsmunir þessu nærst, mistun, sem heitir stálka-Þjóf, Þygnist eptir um fánýtt hól, öttin legið svo þvingar þrátt, þora þau ekki að líta hátt.

7. Fyrir fólkinu þegar þar, þvodi Pílatus hendurnar, fyrir Gadi, sér þann gjerði grun, gylða munir sú affek.

un. Varastú, maður! heimstu þang,  
hér þó þú villir sjónir manns, almátt-  
ugs Drottins augshn þjár, allt þitt hjarta  
ransafad fær.

8. Viltú þig þvo, þá þvo þú þreint,  
þel hjartans bædi ljóst og leynit, ein  
laug er þar til edla góð, ydrunar-tár  
og Jesú blóð; grát þína synd, en set  
þitt traust, á Sonar Guds þínu efa-  
laust, lát af illu, en yðka gott, allann  
varastú þræfnis þvott.

9 Blóðs-þefnd á sig og bærn sín  
med, blindadur lýdur hrópa réð, eblóðist  
þvo þessi óþin keld, enn í dag bera þeir  
þennar gjöld; athuga-gjarn og ord-var  
fært, einkum þegar þú reidur ert, for-  
máling illann finnur stad, fást mega  
þæmin uppá þad.

10. Drottinn Jesú! sem þæmidur  
varst, þómari kémur þú optur svart,  
Þóms-menn láttú til dýrðar þér, Þóm-  
ana vanda rétt, sem þer; þvo þú vor  
þjertu og þendur med, þrein trú vard-  
veiti rósamt ged; þitt blóð fleðlaust, sem  
flóðr á kross, fræsi þad þernin vor og  
ojs!

## 29. S Á L M U R.

Lagid: Eins og sitt barn, fadir ástargjarn.

**S**eldi Pílatus saklausann, Son  
Guds til Krossins danda; upp-  
hlaups-madur sá víg eitt vann, þá  
frelsi fann, féck líf, en misti nauda.

2. Í mirkva-stofu sá bundinn beid,  
Barrabbas trú' eg hann heiti. Má  
hér finnaft ein merking greid, um manns-  
kyns neyð, mjög fte að ellu leiti.

3. Barrabbas frá eg Söðurs! nid,  
flestir lærdir menn þýdi: Adam lílist  
þar eflaust víð, og allt hans líð, sem  
áféll dandans qvídi.

4. Upphlaups-madur! hann ordin var,  
þá eplid í munn sér leiddi, sjálfs Guds  
bödordi finnti' ei þar, og síðan þar, sig  
og allt mannfýu deyddi.

5. Í djofuls fjötrum fastur lá, fáng-  
inn til eilífs danda: allir hans nidjar úti  
frá, með eynd og þrá, áttu von qvala'  
og nauda.

6. Hér þá Jesú var helid kaldi, af  
heidun dæmt Þírvaldi, féck Adam apt-

ur frelsid snjallt, og fólk hans allt, sem  
fagnar því lausnar gjaldi.

7. Nú fyrst eg Adams nidji er, nær  
mér gengur það bæmi; sál mín! set  
flíkt fyrir sjónir þér, og sjádu hér, sann-  
ferdugt lærdóms nemi.

8. O! hvað opt hef eg aumur gért,  
uppreiðn mótt Drottins anda! daglega  
því hans bódord bert, svo braut eg þvert,  
mér bar þó í hlýðni að standa.

9. Mun og ekki við manndráp frí,  
mína sál þrátt eg deyddi, íll bæmin  
gáfust af mér nh, og naudir í, náungi,  
ann þar með leiddi.

10. Ofregur er eg ordinn mest, all-  
ar stépnur það sanna, fátáðum ekkert  
forsvar sjeft, fángelsid vest, fyrir því  
hlýtt eg fanna.

11. Í mirkvastofu' eg bundinn bíð,  
helvan legmáls mig hrædir, dapurt ná-  
lagist dauðans stríð, og dómsins tíð,  
daglega forgin mædir.

12. Seyri eg nú þann hjálpar róm:  
að hafir þú, Jesú mildi! fyrir mig líð-  
id lífláts dóm, þín líknin fróm, lausann  
mig kaupa vildi.

13. Sú heilaga' aflausn heigð og sú,  
af hjarta mínu greiðir, syndanna leysir  
hleckja-hnútt, og hér næst út, úr hordu  
fángelsi leidir.

14. Svod dauða saknæmt sást á mér,  
(svoddan eg mistun þessi), til dauða allt  
var bæmt á þér, minn Drottinn! hér,  
dóminum qvði' eg efi.

15. Þí mitt og sál þig losar nú, leyst frá  
dauðans fángelsi, eg lifi' eda dey, það er  
mín trú, óbrigdul sú, í þínu, Jesú!  
frelsi.

16. Himneþri Þásta - hátíð á, þes eg  
nú þess að bida, miktvaðstosunni frelstur  
frá, eg fagna þá, í flokki' útvaldra lýða.

17. Svó er nú Barrabbas ordinn frí,  
Adams og eg hans nidsi; hver fristin  
sála heimi í, vorn Herra því, heidri,  
loft, tilbidji!

### 30. Sálmur.

Lagid: Uppá sjallid Jesús vendi.

Stríðs - menn Krist úr lápu færdu,  
og flæddu' þann sínum búning'  
í, sollnar undir sárt við hræðu, þar

svidu' og blæddu uppá ný, á blessudu sínu baki særdu, hann bar sinn kross og mæddist því.

2. Skéði svo á samri stundu, Símon nokturn bar þar ad, framandi mann, er gekk um grundu, gripu Júdar þann í flad, krossinum á hans herdar hrundu, hann gekkst naudugur undir það.

3. Þeir, sem (sál mín!) syndir deýgja, samvitiskunni þvert á mót, undir Drottins endurnýja, ef ekki gjöra á löstum bót; við flulum frá þeim flokki flýja, og styrirgæfningar bidja' af rót.

4. Uppá heimsins óþacklæti, er hér dæmi ljóst til sanns, margann læknadi Son Guds sæti, sjúkann meðal almúgsans, nú var ei neinn, sem bolid bæti, og bæti með honum krossinn hans.

5. Símon bæti' og syni hans báða, sjálf hér nefnir historían, gudhræddur flalnjóta náða, og nidjar margir eptir hann, mistunsemd við menn fáráða, minnast Gud og kauna kann.

6. Framandi madur mætti Krísti, með honum bar hans þunga kross. Hét

má finna, hvern þad lystir, hreina þýðing uppá oss, Gyðinga sólt þá Guds náð misti, gassit Heiðingjum dýrðar þnos.

7. Synda undir þfast mínar, opt á hverri stundu nær, samvitsfunnar sorg el dvínar, svida-meinid illa grær, blessaðar, Jesú! benjar þínar, bid eg mýkti og lafni þar.

8. Þessi krossins þánga byrði, þér var, Drottinn! legð á bak, svo fyrirminðan fyllt sú yrði, þá sórnar-vidinn bar Isak, sá þinn gángurinn sorgar styrði, af sálu minni tók ómat.

9. Mianist eg á þjáning þína, þig sú mæddi byrdin stríð, sannlega fyrir sálu mína, svoddan leid þín gæðskan blíð; vegna þess mér virdstu' að sýna, vorkunsemi nær eg líð.

10. Hold er tregt, minn Herra mildi! í hermungunum að fylgja þér, þó eg seginn feta vildi, fótspor þín, sem þýldugt er, viljian minn er í veiktu gylði, þú verður því að hjálpa mér.

11. Elstu ged svo þitt eg þeði, þjáðum viltú sýna líð, láttú mig, Drottinn!



einann ekki, í ánaud minni, þess eg bid,  
nafnid mitt, þó naudic hneði, náð þín  
blessud kannist við.

12. Komir þú undir krossinn stránga,  
kristin sála! gæt þess hér, ef holdid tel-  
ur að mögla' og mánga, minnstú hver þín  
fýlsdan er, láttú, sem þú sjáir gánga,  
sjálfann Jesúm undan þér.

13. Undir krossi ílvirkjanna, aldrei  
hér þig finna lát, varastú glæpi vondra  
manna, á verkum þínum hafdu gát, yðka  
bæn og ydrun sanna, elsta gjarnan hóf  
og mát.

14. Haf þú, Jesú! mig í minni, mædu'  
og dauðans hrelling styt; bern mín hjá  
þér forsjón sinni, frá þeim ellum vanda  
hritt, láttú standa' á lífs-bók þinni, líta  
þeirra nös, sem mitt!

### 31. S Á L M U R.

Lagid: Sá frjálfs við lögmal sæddur er.

Fólkid, sem Drottini fylgdi út, fyllt-  
ist margt ángri hördu, qvinnurn-  
ar grétu sárt með sít, sem hans qvöl  
aumka gjördu.

2. Snéri til þeirra Son Guds sér, sagði þá Herrann matur: grátid þér ekki yfir mér, o! Jerúsalems dætur!

3. Sonu ydar og egin eyund, eslaust þér gráta megid, nálgast sú tíð, sem nú er geymd, nær þér harmandi segid:

4. Sæl ná ébirtan barnlaus er, og brjóst þau ei sogin vóru, hrynji yfir oss hálsarner, hæðir og fjöllin stóru.

5. Ef gjórt er svo við það græna tré, (geta hvert til þess næði), hvað hið þornada þá mun sté? Það trú' eg Jesús ræði.

6. O! hvað veraldar virðing er, velt og svíkul að reyna, gæt þess, mín sál! og sjádu hér, sannprófad dæmid eina:

7. A Pálma-sunnudag sjálfur inn, Son Guds í borg nam ríða, ástvinir hans það sama sinn, sýngu lof án alls qvíða.

8. Fám degum síðar sjálfur út, særður með kross nam gánga, það hlutu' hans vinir að sjá með sútt, sorg hjartans báru stránga.

9. Hafi svo verid velt og flá, veroldin Herra sínum, hvers má sér vanta þrállinn þá? Þess gæt í huga þínum.

10. Þeim, sem hún býður blíðleik sinn, búin er sorgin mesta; þírdú þói aldrei huga þinn, við hana mín sál! að festa.

11. Sannlega þýldugt segi' eg mér, sára þá qvol að gráta, sem, Drottinn Jesú! þúngt að þér, þreyngdi í allann máta,

12. Samt er þér ekki þént með því; þótt eg þig aumka vildi, eilísa hátign ertú í, upphafinn, Jesú mildi!

13. Þar má nú heldur aukast af, ángu, ut samvitsku minnar, orsof eg til og efni gaf, allrar hørnúngar þínnar.

14. Erfíði hef' eg auíid þér, ofþúngt með syndum mínum, glæpanna, sem eg gjerdi hér, galdstu á holdi þínu.

15. Þrædist eg mér sé hulin geymd, sú þesndar þínan stránga, þói eg vann til að eilíf eynd, yfir mig þýlði gánga.

16. En þó gled eg mig aptur við, ávertinn qvala þinna, þar af oðlast eg frelst og fríð, og forlát synða minna.

17. Angistin sár og sorgarilát, er sál þelst þíadu mína, saúst í segnud og seginn-grát, fyrir þá miðun þína.

18. Bid eg nú, Jesú blíði! Þig, sem  
bót mér gjörðir viuna: lát engann gjalda  
eptir mig, illþu ué synda minna!

## 32. S á l u r.

Lagid: Nú kom heibinna hjálpar-rád.

Greinir Jesús um græna tréd, get-  
ur hins vísa einnig með. Bid  
þulum, sál mín! Þoda' á ný, þeirann  
lærdóm á máli því.

2. Frjófgunar eifin vofub væn, vel-  
blöngub stöð með laufin græn, þegar á  
jordu sást til sanns, Son Guds íklædd,  
ur holdi manns.

3. Þíffins áverti ljúfa bar, læknadi  
Jesús sóttirnar, frá djöfli leysti' og dauð-  
aus þín, daufum gaf heyrn, en blind-  
um sýn.

4. Af hverri grein draup þunáng sett,  
hjálpræðis kénning' féck hann rædt, ell  
hans umgengni ástúðlig, ángráðar sálir  
glæddi mjög.

5. Gudi var þeck't það græna tréd,  
glæddust himnar og jordin með; í hans

fæðing þad vitnast vann, og við Jórdan,  
þá fírdist hann.

6. Réttlætis allann ávæxt þar, inn-  
til kross-dauda hlýðinn var, saklaus  
lambid Son Guds einn, af synd og lýtum  
klár og hreinn.

7. Þó mátti ei þad edla tré, ángur-  
laust vera á jerdunne, Guds reidi storm-  
ur geysa vann, geð þvi reffinginn yfir  
hann.

8. Ef þú spyr ad: hvað valda vann,  
vildi Gud láta saklausann, Soninn kom-  
ast í sorgir þar, sem honum var þó  
hjarta fjær?

9. Þú þalt vita ad visnad tré, var  
mannkyn allt á jerdunne, ofan ad rótum  
upphornad, ávæxt ránglætis færði þad.

10. Skadsemdar tréd sem þémdi jerd,  
þipadi Drottins reidi herð, uppheggva,  
þvo þad ekki þar, aftrinum sé til spill-  
ingar.

11. Vor Jesús mennum vægðar þad,  
vinnast mátti ei ad fengist þad, utan  
hann tæfi uppá sig, illverka gjaldin  
þriggilig.

12. Herrann ísladdist haldi þá, hín-  
ad kom til vor jerdu á, visnadri eif

gaffi vefvan góð, þá varð úthellt hans  
dýra blóð.

13. Saklaus Því leid hann sorg og  
háb, syndugt mannfyn svo fengi náð,  
híð græna tréd var þrakið og þrist, hér  
af það visna blómgaðist.

14. Guds dýrdar sæti sitt hold í, Son-  
urinn mátti ei hefja Því, fyrr enn í  
heimi harða neyð, hafði þolad og kross-  
ins deyð.

15. O! hvað manns hold er heimsku  
fyllt, þriggilega úr máta villt, viljandi í  
loftum liggur það, leifur sér allskyns  
glæpum að.

16. Margir ætla fyrst ekki strax, á  
fellur hefndin sama dags, Drottinn þá  
aldrei muni meir, minnast á það, sem  
gjördu þeir.

17. Því góða trénu þyrmt var síðt,  
þursum fauð mun þá bálid víst; hafi  
Þadurinn hirt sinn Son, hefndar mun  
þrallinn ega von.

18. Ef nú Guds mildin ástúdlig, ó-  
hegunda, sál mín! líður þig, hans þolin-  
mæði haldtú hér, hjálpræðis medal gef-  
ið þér.

19. Visnad tré eg að vísu er, vægdú,  
réttlætis Herra! mér, gæðfunnar eifin  
græn og fín, geymdú mig undir flugga  
þín.

20. Von er að mér sé mótkast víst,  
mun eg umflýja dauðann síst, holdid  
má ei fyrir utan kross, eignast á himn-  
um dýrðar hnefs.

21. Tæpti eg mínum trúar-staf, á  
tréd, sem drýpur hunáng af, sjón hjart-  
ans ellu ángri í, upplýst nær eg smækka  
af því.

22. Þegar mér ganga þrautir nær,  
þér snú þú til mín, Jesú ljær! hjart-  
að hressi og huga mín, himnestur náð-  
ar-vefvi þinn!

### 33. S á l m a r.

Lagid: Konung David, sem léandi.

Þom lofs með krossins byrði, Krist,  
ut í Gausa-stad: (orþjádur strá eg  
hann yrdi) edif galli blandad, þon-  
um þeir héldu að: Drottinn vor dýrð,  
ar mildi, dæka þó ekki vildi, þá  
hann smækadi það.

2. Fals undir sögru máli, fordilbar  
 hráfnin ber, vinátta temprud táli, og trú-  
 arlaus yðran hér, edif gall-blandad er,  
 svoddan súrdreggja víni, (þó sjálfst glis-  
 lega flíni), Herrann hryndir frá sér.

3. Það tek eg víst til þacks, þá þú  
 vilt, Drottinn fjær! súrt með þér sjálf-  
 um smacka. Sé þín mistunin fjær, í  
 hverri neyd mér nær! gall-beistju belv-  
 unarinnar, og bifarinn heiðtarinnar, burt-  
 tak þú frá mér fjær!

4. Naðinn Jesúm á jörðu, Júðar  
 krossfestu þar, með heiðtar sinni hörðu,  
 hendur og faturar, tepgt allt og togad  
 var, gefð svo járn-gaddur nístur, gegn-  
 um lösa og ristur, flinn og bein sund-  
 ur flar.

5. Tveggja mórðingja milli, mist-  
 unar Herrann héð, spádóminn frá  
 eg svo fylli, sem fyrr meir um það  
 gefð, tæðir svo Ríðning þeck: þjón  
 minn sá einn útvalinn, er með spills-  
 virkjun talinn, forsmán mjög þunga séð.

6. Nú eg minnist á nærsta, nafinn  
 þá Adam stóð, við tréd með hörmúng  
 hærsta, hjarta-sorg, bel og mód, því



verk hans vóru ei góð: innvortis ángrið id qualdi, undir trjánum sig faldi; þess galde ell heimsins þjóð.

7. Nú aptur Jesús nafinn, negldur á trénu stóð, píndur, húðstreýktur, hrafinn, hjartans bar sárann móð, þó vóru ell verk hans góð: einn fyrir engum faldist, opinberlega qualdist, þess naut ell heimsins þjóð.

8. Horfi' eg á hendur þínar, Herra minn Jesú fjær! fyrir mieggjerdie mínar, meinin slík lídu þær, blóð-dreirinn dundi þjár, saurgun sálar og handa, sem mér komu í vanda, af hreint med ellu þvær.

9. Fús var eg fram ad halda, feril glæpauna hér, þess fatur þínir gjalda, það vard til lífnar mér: Drottinn! eg þakka þér, fram á fridarius leidir, fét-spör mín jafnan greidir, hédan af hvar eg fer.

10. Gud gæfi! mitt hold mætti, med þér krossfestast nú, frá ellum illstu hætti, óþ mín er dagleg sú, minn Herra! Það veitst þú, uppi það end mín konni, óhindrud gæðstu þinni, þjóna med þýðri trú.

11. Einn með illræðis-mönnum, 'allir  
þig héldu þá, sem í heilagleik sonnum,  
sjálfur komst hinnum frá, nú eg þess  
njóta má, af því eg er útvalinn, með  
edrum Guds börnum talinn, þar treysti  
eg eflaust á.

12. Eg mun æ meðan hjari, minnast  
á krossinn þinn, heimsins ljúfi Lausn-  
ari! lífgar það huga minn, hvert eg  
geng út eda inn, af innstumi ástar-grunni,  
ætíð með hjarta og munni, segjandi  
hvert eitt sinn:

13. Jesú Kristi gæð eina, á krossin-  
um fyrir oss þén, sé mín sáttargjerd  
þreina, og synda-þvittunin, af sjálfum  
Gudi sjen, uppá það end mín vonar,  
í nafni Fæðurs og Sonar, og heilags  
Anda, Amen!

### 34. S ó l m u r.

Lagjd: Lifandi Gud! Þú lít þar á.

**P**egar qualatar krossinn á, feira vorn  
Herra gjerdu, flatur með trénu  
lagdur lá, Lausnarinn nidur á jerdur,  
andlitid hotsdi í þeim stad, og augun

hans blessud himnum ad, hann stundi' af  
angri herdu.

2. Sinn sádm allt eins og barnid  
blíðe, breiddi mót Fodurnum fjæra,  
blóðid dundi og tárin tídt, titradi hold-  
id fjæra. Hér fjóða, maður! huga þinn,  
hvað funni meira noðurt sinn, Drott-  
inn til hefndar hræra?

3. Ovinum fríðar blíður báð, brunn-  
ur misfunarinnar, hann vill þeir njóti  
einninn ad, ávaxtar þínu sinnar, sagði:  
Sáðir, þeim fyrirgef þú! for-  
blindadir ei vita nú, sjálfir hvað  
vondt þeir vinna.

4. Lausnara þínum lærdú af, lund-  
erni þitt ad stilla, hógværdar dæmi gott  
hann gaf, nær gjera meyn þér til illa:  
blót og formæling varast vel, á vald  
Guds allar hefndir fel, heipt lát ei hug  
þínu villa.

5. Þótt þú við adra saklaus sért,  
sannlega þalt þess gæta, samt fyrir  
Gudi sekur ert, sá á þig frjálst ad græta;  
illir menn eru' í hendi hans, hirtíngar-  
vendum syndugs manns, enginn kann  
þess ad þræta.

6. Ovinum þítt þó óþir hér, ei mín-  
ar heiptin þeirra, óþolinmæði enfur þér,  
afþakir bod þíns Herra, þú stöggir  
Gud með svoddan sid, samvitðan mig  
þar sturlast við, tjón þitt verður því  
verra.

7. Upplýstú hug og hjarta mitt, Herra  
minn Jesú seti! svo að eg dýrðar dæmið  
þitt, daglega stundad gæti; þeir, sem ófor-  
þént ángra mig, ófta eg helst að betri  
sig, svo hjá þér misfun mati.

8. Heimsins og djöfuls þrekkja - vél,  
holdið þrálega villa, þess vegna ekki þekki  
eg vel, þó nú margt aiori eg illa; beri  
svo til eg blindist hér, bið þú þá, Jesú!  
syrir mér, það mun hefnd harða stilla.

9. Eg má vel reikna aumann mig,  
einn í flokk þeirra manna, sem í qvel-  
inni þjádu þig, það voru gjöld synd-  
anna; en þú, sem bættir brot mín hér,  
bið þú og líka fyrir mér, svo sái eg  
frelsun sanna.

10. Fyrst þú badst fríðar fyrir þá,  
er forsmán þér gjordu mesta, vissulega  
eg vita má, viltú mér allt hið besta;  
því eg er Guds barn og bróðir þinn,

blessadi Jesú Herra minn! náð fann mig nú ei bresta.

11. Allra síðast þá eg á hér, andlátí mínu að gegna, sé þá, minn Gud! fyrir sjónum þér, Sonar þíns þinan megna, þegar hann lagður lágt á tré, leit til þín augum grátandi, vægdú mér þá hans vegna!

### 35. S Á L M U R.

Lagid: Ráttáran öll og edli manús.

Utskrift Pílatus eina lét, yfir Þrossinum standa: Jesús nefndur af Nazareth, nýr Róngur Gyðinga landa, (Drottni með sann, Dómarinn sann, danda sek enga stærri). Margur las það, í þessum stad, því hann var borg svo nærri.

2. Það var ritad og þanninn sett, í þrennslags túngumáli. Valds-menn Júda það vissu rétt, vilja því Pílatus brjáli; hann ansar greidt, ei skyldi neitt, umbreytt og fcamar tjádi: hvað skrifad er, skal standa hér. Svo skedi af Drottins ráði.

3. Þar nú á krossi Herrann héð,  
hér að, nú þá! gætum, vírdingar  
títil fagrann féð, með forþris saklensis  
mætum, að hjálpar-sús, heitir Jesús  
heimsins Þausnartan góði, hverr djöfli  
frá, oss fclfsa má, fleðlaus með sínu  
blóði.

4. Nazarenus hann nefnist þar, nátt-  
úru spilling manna, fráfílinn einn að  
vísu var, velþeðka hlýðni sanna, sýndi  
hann þreint, ljófst bæði og lennt, lifanda  
Gudi einum, hans tignar Son, trúr,  
forþjáll þjón, tryggur í öllum greinum.

5. Kóngur Gyðinga klár og þreinn,  
í krapti gudlegum drottmar, sá Davíðs  
stól Íal erfa einn, aldrei hans rífi þrotn-  
ar, Ísraels þrós, heidinna ljós, heitinn  
forþedrum lengi, svoddan títil, sómdí  
rétt vel, sál mín! Þinn Herra fengi.

6. Svoddan vírdingu vildu hann,  
vondir Gyðingar sneyða, heiptar ofundi  
in í þeim þrann, af því Þílatum beida:  
ordtak það þráðt, á annann hátt, úr-  
færa settum máta; hann qvad við nei,  
því það vill ei, þeim Drottinn veitast  
láta.

7. Dramblátun setur Drottinn framt,  
 með djörfúng sína' og hreffi, þeim líðst  
 svo sem hann leyfir framt, lengra kom-  
 ast þeir ekki; allt þal mitt traust, ef-  
 unarlaust, á hans makt jafnan standa,  
 hvað munu mér, þá mennirner, mega  
 í nokku granda?

8. Í þrennslags túngum var þetta  
 frád, þvíad vor Herrann mildi, vildi  
 sín elsta, ást og náð, allri þjóð birtast  
 skyldi; hvert túngumál, með huga' og  
 sál, heidri þig, Jesú góði! sem qvölin  
 þín, og krossins þín, keypti frá synda  
 móði.

9. Gefdu að móðurmálið mitt, minn  
 Drottinn! þess eg beidi, frá allri villu  
 f.árt og qvitt, krossins ord þitt útbreidi,  
 um landið þér, til heidurs þér, helst mun  
 það blessun valda, meðan þín náð, lætur  
 vort lad, lýði og bygdum halda.

10. Handfríð var ein yfir hesdi mér,  
 hún mína sálu grætti, ennur stóð, Jesú!  
 yfir þér, sem ángur vors hjarta bætti;  
 Jesú! þú ert, úrvalinn bert, undir Róags-  
 stjórnun þinni, árla og síð, um alla tíð,  
 óþætt er sálu minni.

## 36. S á l m u r.

Lagid: Hvar mundi vera hjartad mitt.

Stríðs-menn þá höfdu krossfest Krist, klædnad hans tóku snart, skiptu í stadi fjóra fyrst, fá skyldi hvert sinn part, á fyrtil þrónadann ljóst með list, legdu þeir blutfall djarft, sólstuverð meðan fullgjörðist, sóltíð á höfði margt.

2. Ritning sá eina uppfyllt er, áður var þar um skráð: Skúda mínun þeir skiptu sér, skílega það er tjáð: blutfallid yfir fat mitt fer, þar eg þess einnig gáð. Set maður slíkt fyrir sjónir þér, sjá Drottins miklu náð.

3. Nú máttu þilja nafinn var, negldur Drottinn á kross, opinbert sáú allir þar, útrunninn dreyra-foss; svoddan forsmán Guds Sonur bar, sannlega fyrir oss, hér gefst ellum án hylmingar, himneskt niðunar hnoss.

4. Kalla eg merki klædin hans, Kristina í heimi hér, um fjórar áttir foldar-ranns, flokkur sá dreifdi sér: líf, fyrtil þessi Lausnarans, skenar-ord bleffad



er, vilji því flípta kynsemd manns, flín-  
ing sannleiksins þver.

5. Ei lét vor Drottinn audlegd há,  
eptir í þessum heim, klædin, sem hann  
bar holti á, en hverki gull né seim,  
þó mátti ei hans móðir fá, hið minnsta  
af öllum þeim, illir menn hendi yfir þau  
flá, aldrei því dæmi gleym.

6. Safna hóflega heimsins aud, hug-  
sýkin sturlar ged; þygg af Drottni þitt  
daglegt braud, duga lát þér þar með;  
holdid þá jerdin hylur rand, hlotnast  
má hmsum féð, svo þig ei ginni girnd  
ín snand, gat vel hvað hér er féð.

7. Steiðs-manna heipt og hardhæðe,  
Herrans qvel gat ei mýkt, þó viti nóg  
hann særdue sé, sinnid var illtu-ríkt.  
Þeir, sem sátakann firra sé, fólstu-verk  
deygja flíkt; Gud láti þig ei glæp þann  
fé, þá gjörir annad þvílíkt!

8. Makinn á krossi héðstú hér, Herra  
minn Gud og mann! fullnadar borgun  
fengin er, fyrir mig syndugann, þá fórn  
Drottinn og sál mín sjer, sú gledst en blíð-  
ast hann, brúðkaups klædnad tilbjóstu mér,  
þann besta eg girnast kann.

9. Gentuglega féll hlutur sá, Herra minn Jesú kjær! þú létst mig aumann finna' og sá, sagnadar orð þín kjær, þeim klæðasaldi þreifa' eg á, þegar mig hrígdin slær, straumur eyrnanna stöðvast þá, styrk nýjann hjartad fær.

10. Hér þó nú flípti heimurinn, hlæandi audi sín, endast sá glaumur eitt-hvert sinn, þá æfin líffins dvín; mér láttú hlotnast, Herra minn! hlutfall nærst krossi þín, svo dýrðar segurstí dreyri þinn, drjúpi á sálu mín!

### 37. S á l m u r.

Lagid: Væri nú Gud oss ecki hjá.

**U**ppreistum krossi Herrans hjá, hans móðir standa náði, sverdid, sem styrk réð Símon spá, sál og líf hennar hjáði, Jóhannes einnig Jesú kjær, jafnt var þar líka staddur nær, gleggt sá að öllu gáði.

2. Sinni móður hann segja réð: Son þinn lít þá þar qvinna; við lærisveininn líka með, Lausnarinn

blíðe nam inna: sjá þú og móður þína þar, þóðan í frá (sem skyldugt var), sá tók hana til sinna.

3. Sá sem hlýðninnar setti bod, sinni blessun réð heita, þeim er foreldrum styrk og stöð, stunda með elstu' að veita; svoddan dygdanna dæmð hér, Drottinn vor sjálfur gaf af sér, þernunum eptir að breyta.

4. Gernist þú, barn mitt! blessun fá, björg lífs og gæfu sína, foreldrum þaltú þínum þá, þóknun og hlýðni sína; úngdóms þverlyndid optast nær, ólucku' og flis að launum fær, hrekkvísa þefndir þína.

5. Ekjuernar finna einninn hér, ágætis huggun blíða; Jesús allt þeirra ángur sjer, umsjón þeim veitir fríða, ef þær með hreinum hug' og sið, halda sig Drottins þínu við, og hans hjálpræðis bíða.

6. María Drottins móðir þjá, merkir Guds kriftni sanna, undir krossinum optastnær, ángur og sorg má kanna, til hennar lítur þó Herrann hjört, huggunar orðid sendir dhört, og forsjón frómrar manna.

7. Það reynist opt í heimi hér, blutsfall Drottins ástvina, hermúnga sverds íd sárt þá þér, sæld líffins gleður hina, hverjir þó Kristum hata mest, hefir það laungum viðgengest, lít vill þói ángri lína.

8. Einn þeir, sem Jesúm elsta' af rót, undir hans krossi standa, Herrans blóð, fadmi horfa mót, hvern þeir líta í anda, trúar og vonar sjónin sett, sár hans og benjar flóða rétt, það myrkir mein og vanda.

9. Jesús einninn með ást og náð, aptur til þeirra lítur, gefur hugsvolun hjálp og ráð, harma-bond af þeim slítur, adgætin fedurs augun klár, ell reiknar sinna barna tár, aðstod þau aldrei þrýtur.

10. Jeg lít beint á þig, Jesú minn! jafnan þá heigdin færir; í mínum krossi krossinn þinn, kreptuglega mig nærir; sérhvert einasta sárid þitt, sannlega græðir hjartad mitt, og nýann segnud færir.

11. Þá eg andvarpa, ósta' og bíð, augunum trúar minnar, lít eg hvert

einast' orðid víð, upp til kross-pínu þinn-  
ar, sítur sýna mér þín signud sár, sýnd-  
ugum manni opin stár, brunnur blessun-  
arinnar!

12. Gledistund holds þá gífur mér,  
Gud minn að vilja sínum, uppá þig,  
Jesú! hörfi' eg hér, hjartans augunum  
mínum, aðlegðar gæðin líkamlig, láttu þó  
aldrei villa mig, frá krossins sáðmi þínum.

13. Jónas sat undir einum lund,  
engra meina því kénndi, hádegis sólar  
hita stund, hann ei til fæða brendi; Jesú  
kross-flugga fljótid hér, flýlir þó langtum  
betur mér, fyrir Guds hefndar hendi.

14. Hvert eg ses, vaki, sit, edur stá, í  
sælu' og hättum nauda, krossi þínum eg  
held mig hjá, hofsandi' á blóð þitt rauða;  
lát mig einninn þá æfin þver, útas sofna  
á fótum þér, svo kvíði' eg síst við dauða.

### 38. Sálmur.

Lagid: Jesús, sem að oss frelsadi.

**Þ**eir sem að Kristi krossi senn, komu  
og fram hjá gengu, hristu með  
(6)

háðung höfuden, honum til brisla fengu; heit-ord sin hefði hann haldið lítt, Herrans musteri' að brjóta, á þremur dögum annað nýtt, efna með bygging fljóta.

2. Tveir lugu svoddan fals-menn fyrst, fyrir Caiphas's dómi, af því hafði það útborist, eptir fjölmennis rómi, þessi þó hafi heyrt og sjed, Herrans jarðteiknir fríðar, löginn þeim betur gæft um ged, gengur svo enn til víðar.

3. Eldúngar landsins, fólkið flest, og flokkur heidinn stríðemanna, Herrann vorn Jesum hæddu mest, með Góðdýngjum Prestanna, sögdu: ef ertú Son Guds þjá, sá þig með frapti styður, kom þá hér, svo það sjáunn vær, sjálfur af krossi nidur.

4. Hann, sá ed sðrum þefir hér, hjálpað og læknad margra, megnar nú ekki' að sönnu sér, sjálfum úr neyd að bjarga; svoddan háðyrði, hrép og dár, hlaut þá Jesús að líða, kóð það yfir um stundir þrjár, slutt var andláts að bíða.

5. Þá fram hjá Krísti krossi nú, farsandi held eg gánga, sem eðr' af hjartans ást og trú, elsta hans þínu stránga, heilagleik sínum hrósa feli, við holdsins fýsn sig binda, síðan falla ervænting í, eða forherdning synda.

6. Ad þínum krossi, Krísti fjar! kóm eg, sem einn framandi, gef þú mér leyfi' ad gánga nær, ged mitt styrki þinn andi, svo eg hugleidi hvað til kom, háðung, brífl-ord og þínu, leidstu, manu-gæðstu mildin fróm! móti andláti þínu.

7. Sál mín og líf þær sændir hlaut, sjálfs Guds musteri' ad heita, í skírninni því eg þín ad naut, Það nam Guds andi veita, síðan hefir það syndin merg, sárlega gjört ad brjóta, holds náttúran því elstar erg, athæfid heimsins ljóta.

8. A þremur dögum þar á mót, því hét eg mergu sinni, með ydrun, trú og yfirbót, aptur það bætafst kynni; æ! hvað veitir slíkt ervidt hér, esnin og dug vill þverra, bríflid, sem til var búid mér, bar því Jesús minn Herra.

9. I velgengninni eg hrósa hátt, hraustleika trúarinnar, í mótlætinu' hún bílar

bráðt, brest sinn og stóran hennar, enginn fullkominn á mér sjest, áveitur dygðasatur, þar því fyrir mig bríxlid vest, blessaður Jesús mætur.

10. Hjálpa lætst eg með heilnæm ráð, þínum, sem illa breyta, sjálfs míns lýta þó síst fá gáð, svoddan má blindni heita; mér var þar stærsta mínkun að, mátti háðyrðum qvída, hurrstóf nú Jesús belid það, bríxlin því vildi hann líða.

11. Jesús! í þínu andláte, þfir þig bríxlin dundu, að svo í fríði end mín sé, á minni dauda-stundu; hádúng leiddi þú af öllum einn, alla frá hádúng leystir, aldrei tavast fá nokkurr neinn, er nafn þitt uppá treystir.

12. Mær sem hreðvífra hádúng ný, hjartad mitt sárt vill stánga, undir þínn kross eg seginn flý, fram-hjá þal eigi gánga, þar stend eg fyrir, þó fals og spé, qveiki mér heims óblíða, uppá þig, Jesús! einn eg sje, allt vil eg með þér líða.

13. Fyrst þú varst hæddur, Herra! þá, harm-qvði leiddú flíða, svo heidri þig nú hédan í frá, himnar og jörðin



lífa! allir Englar og öll heims-mind,  
undir þitt vald sig hnegi, og eg þar uppá  
aum mannfínd, Amen af hjarta segi.

### 39. S á l m u r.

Lagid: Einn Herra eg best ætti.

Þinnar ræninginn ræddi, sem reffað  
þad sinn var, Herrann vorn Jes-  
úm hæddi, hann gaf þetta andsvar:  
ef þar von er til noðkur, að þú Guds  
Sonur sért, hjálpa þér og svo öðrum,  
úr þessum naudum bert.

2. En hinn þat uppá gegndi: ekki  
hrædist þú Gud! hverjum straffe  
heiptin begndi, hún var rétt forþén-  
ud; við megum vel medtaka, verka  
betalíng þann, en þessi er alls án  
saka; eptir þad sagdi hann:

3. Hugsa þú til mín, Herra! þá  
heldur þú ekki þitt; ást Drottins ei  
nam þverra, andsvar lét þerra sitt:  
sannlega eg þér segi, (sú er huggunin  
vís), þú stalt á þessum degi, mér þjóna  
í Paradís.

6. Sjá hér fyrst straffid synða, sála mín! hríggilegt, forherðing hjartans blinda, þó holdid qveljist frekt. Gefðu mér, Jesú góði! eg gegni vel hirtíng þín, með trú og tára-flóði, og tjái þér brotin mín.

5. Kæníngjans ydrun eina, othugum lífa með, hann gjerdi játníng' hreina, hatadi illverk' stéð, því sagði' hann væri að vonum, verðlaunin ránglætis, ávítun veitti honum, sem vildi' ei gæta þess.

6. Hann trúði: á himnaríki, hefði vor Jesús ráð, þó syndugra sýndist lífi, svo treysti á hans náð, með blýgdun og hreldum huga, Herrann síu minnast' það, ljúflega lét sér duga, loford ef fengi það.

7. Gróp og háreysti gjördu, heidniskir og Júdar þar, kríngum krossinn á jörðu, með fals, bríxl og háðúngar; svaradi' ei Son Guds neinu, þó sjálf-ann það snerti hann, en syndugs manns orði einu, án dvalar gegna vann.

8. Sætt mér fyrir sjónum Martar, sáll Jesús! gæðstán þín, þér gefð heldur til hjarta, hans neyð enn sjálfs þíns þín; sama hefir þú sinni, við syndug-

at Fépnur hér, því aldrei elstu þinni, aptur, minn Herra! fer.

9. Illvirfinn hafði unnid, ódáðaverkin stærst, gotu glapanna runnid, greiddt fram í dauðann næst; en Jesús ekki vildi, á það neitt minnast nú, svo var mikil hans mildi; mín sál! það hugleid þú.

10. Enginn orvænta stýldi, þó ydrast hafð seint, som er Guds Sonar mildi, sé annars hjartad hreint, því hverki við stadi né stundir, stýlud er Drottins náð, allt fram andlátid undir, oss býðst hans hjálpar-ráð.

11. En þú stalt ekki treysta, óvissel dauda-stund, né Guds með glapum freista, gjerandi þér í lund: náðar-tím-inn sé næsta, nógur hondum forer; slíkt en hättufemd hærsta; henni Gud forði mér!

12. Svo margt eg syndgæð hafi, sorgin mig sturlar nú, ydrun Guds náð mér gefi, glóandi von og trú. Herra Jesús hjartkjari! hugsa þú til mín þá, dapur er dauðinn nærri, og drag mig qvelum frá!

## 40. Sálmur.

Lagid: Skaparinn Sjarna, Herra hreinn!

Uppá ræningjans ord og bön, an-  
 adi Guds hinn fjæri Son: þú  
 skalt, sannlega segi eg þér,  
 sælu-vist hafa í dag með mér.

2. Sjádu með gætni, sál mín fjær!  
 senn ydran hverju fraptad fæ, uppá  
 það dæmið er hér rétt, ellum til lærdóms  
 fyrifett.

3. Reidi Drottins þá uppegnd er,  
 yfir ránglæti mannsins hér, ydranin  
 blíðfæ aptur Gud, ei verður syndin  
 tilreiknud.

4. Þó komi hestug hefndin brád, hrein  
 ydran jafnan finnur náð, midt í stand-  
 andi straffi því, stillist Guds reidi uppá  
 ný.

5. Samvitsfu orma sárin best, senn  
 ydran jafnan græðir best, hugsvalar sál  
 og huggar ged, heilaga Engla gledur með.

6. Væn af ydrandi hjarta hér, hún er  
 fyrir Gudi metin dýr, Herrann Jesús á  
 hverri tíð, henni gaf jafnan andsver blíð.

7. Sem Móises með sínum staf, sett vatn dró forðum steini af, eins fær ydrandi andvaep heitt, út af Guds hjarta miðfun leidd.

8. Gátning mín er sú, Jesú minn! jeg er, sem þessi ræninginn, já, engu betri fyrir augsyn þín, ef þú vilt reikna brotin mín.

9. Kém eg nú þínum krossi að, kannast þú, Jesú minn! við það, syndanna þingi þjafar mér, þreptur eg nú að mestu er.

10. Alnafinn þig á einu tré, út þínar hendur breidande, sárin og blóðid signað þitt, sjer nú og fæðar hjartad mitt.

11. Þar við huggar mín sála sig, svoddan allt leiddú fyrir mig, þíns hjarta-dreitra heilög lind, hreinsar mig vel af allri synd.

12. Krossins burtnuminn qvolum frá, Róngur ríftir þú himnum á; Herra! þegar mig hrellir þín, hugsadu' í þinni dýrd til mín.

13. Segdú hvern morgun svo við mig, sæti Jesú! þess heid'eg þig: í dag þitt hold í heimi er, hjartad þal vera þó hjá mér.

14. Í dag (hvern morgun eg svo bíð), aldrei lát mig þig stjáljast við, hugur, sinni og hjartad mitt, hugsi og stundi á ríki þitt.

15. Eins þá kémur mín andláts-tíð, ordin lát mig þau þeyra blíð: í dag (segdú) þal sálin þín, sannlega koma í dýrd til mín.

16. Herra minn! Þú varst husinn Gud, þá hædni leidst og krossins naud, þó hafdir þú með hærstri dád, á himna-ríki vald og ráð.

17. Daudanum mótt mér djersfúng ný, daglega vex af ordi því: í dag, þá lídur ei langt um það, leidd verður end í sælu stad.

18. O Jesú! séu ordin þín, andláts síðasta huggun mín, sál minni verði sælan vís, með sjálfum þér í Paradís!

## 41. Sálmur.

Lagid: Af djúpri brígd ákalla' eg þig.

Um land gjörvallt varð yfride mickle,  
allt nær frá sjöttu stundu, sálin

því ljóma sinn féð byrgt, senn til hinnar niundu: Gud minn, (Jesús svo hrópar hátt), hvar fyrir gleymdir þú mér brádt? soðdan, mín sál! vel mundu.

2. Enginn skal hugsa' að Herrann þá, hafi með efa' og bræði, hrópað þanninn og horfid frá, heilagri þolinmæði, sýndanna frept og qualanna stærð, kynni er hann oss, svo verði hrædd, hjörtun frá hrekkja æði.

3. Sólin blygdast að fína þjá, þá Skapara sinn sá líða, hún hafði ei skuld, (það vitum vér), þess vöð meinsins stríða; o! hvað stýldi þá stammast sín, stépnan, sem Drottinn jóf þá þín, með hrigd og hjartans qvíða.

4. Aví! hvað má eg aumur þræll, ángurur nidur drjúpa, þá eg hegrí, minn Herra sæll! sú harma bylgjan djúpa, geð yfir þig, þá galdstú mín; gjarnan vil eg að sótum þín, seginn fram flatur krjúpa.

5. Þyrtu mirkrum um eilífd er, óp og gnystran tannanna, hefndar-straff þad var mallegt mér, fyrir margsjöldann glap.

anna; frá því, Jesú! þú frelstir mig,  
frekt gengu mirkrin yfir þig, svo skyldi  
eg þá qvöl ei kanna.

6. Í svörtu mirkri þad sama sinn,  
sorgar-raust létstu hljóma, þá hrópaðir  
þú mig, Herra, inn, í himneskann dýrðs-  
ar-hjóma; í því ljósi um eilíf ár, út-  
hrópa skal mín caustin klár, lof þinna  
leyndardóma.

7. Snyda, sorga og mótgánga með,  
mirkrin svo opt mig þína, að gloggt fær  
ecki sálin sjed, sælu geistana þína; Jesú,  
réttlætis sólin sæt, sýrgjandi eg þad fyr-  
ir þér græt, harma-raust heyr þú mína!

8. Gud minn! segi eg gjarnan hér,  
geyrt þó mig sorgin mædi, Jesú! eg læri  
nú þad af þér, þad skulu mín úr-ræði,  
gjörvöll þá heimsins gledin dvín, Gud  
minn! eg hrópa vil til þín: Gud minn  
allt bel mitt græði!

9. Yfirgefinn qvæð Son Guds sig,  
þá særði hann qvölin meгна; yfirgefur  
því aldrei mig, eilífur Gud hans vegna,  
forir þá Hetrans þrigðar-raust, hærstur  
Drottinn mun efalaust, grátbeidni minni  
gegna.



10. Þá sólar-birtunni' eg sviptur er,  
 sjón og heyra tekur að dvína, raust og  
 málsfæri minnar mér, mirkur dauðans  
 sig sýna, í minni þér, Drottinn sæll!  
 Þá sé, Sonar þíns hróp á krossins tré,  
 leid sál til líffins mína!

## 42. S á l m u r.

Lagid: Eins og sitt barn, fadir ástargjarn.

**J**árti neyd, sem Jesús leid, sagði  
 hann glögg: mig þyrstir.  
 Svo Ritning þrein, í hverri gtein,  
 uppfylltist ein; um það mig ræða  
 lystir.

2. Strax hljóp einn ed, þá hverdi  
 það, bitta njardarvöðtt kunn, lét á  
 reit-prik, drap í edik, með illt tilvik,  
 og bar Jesú að munni.

3. Forundrast má, mín sál! Þar á,  
 madurinn hvert þess gætir, að hann sem  
 ráð, hefir með dád, á himni og lád,  
 þermúng þóllifri mætir.

4. Hann sá sem vín, af valdi sín, úr  
 vatni sett tilreiddi, með sorgar-stíck, féck  
 súrt edik, fyrir svala-dræck, þá sárt hann  
 þorstinn neyddi.

5. Því mundi' ei hér, til 'hlíðar sér,  
 Herrann edilid líka, sem vín ágatt, gjöra  
 vel sætt, fyrst gat það bätt, hans Guds,  
 dóms maktin ríka?

6. Kominn var tíð, Krapta-verk seíð,  
 Krístur ei gjöra þýlði, hin stundin þá,  
 fyrir hendi lá, þrigð, qvel og þrá, Hert-  
 ann vor líða vildi.

7. Krapta-verk þrein, kénndu þá grein,  
 að Krístur Guds Son væri, en qvelin  
 hans, sýndi til sanns, að syndugs manns,  
 sektir og gjöld hann bæri.

8. Guds einka Son, gjerdist vor þjón,  
 þá græddi' hann mein og qvíða, offurs-  
 lamb best, hann ordinn sjeft, fyrir utan  
 brest, í því hann qvel nam líða.

9. Af stríði því, sem stóð hann í,  
 styrkleiki manns náttúru, þreptast mjög  
 vann, því þyrsti hann, þáði vefvann,  
 þó af ediki síru.

10. Í annann stad, merk, madur!  
 það, og minnst þess hverju sinni: að  
 Herrann Kríst, þefir mest þyrst, af ást  
 og lyst, eptir sálshjálp þinni.

11. O madur! nú, þenk þar um þú,  
 þinn hugur blygdast þýlði: Gud þyrsti

hér, að hjálpa þér, en hjartad þitt er, óþyrst eptir hans mildi.

12. Heyr þú, sál mín! talar til þín, tryggda brúðguminn góði: Þyrstur eg er, í hrigdum hér, svo hjálpi' eg þér, úr hættu qualanna flóði.

13. Ver honum síst, þess bid eg víst, beiskann dryck hræsnis anda', ordin hans hrein, á alla grein, styrir utan mein, ó-brjálud láttú standa.

14. Uppá orð þín, svarar sál mín, sorgin þó málid heptir: Þyrst er eg nú, og það veistú, þýði Jesú! Þinni miðfunsemd eptir.

15. Eðli' er hjá mér, það þyrstum þér; Þori' eg nú fram að bjóða, nema fá tár, trú-veik, þó klár, sem til þín stár, tak það og vird til góða.

16. Los, dýrd sé þér, lausn féðstú mér, og létst þig svo miklu kosta, hjartad á ný, huggast af því, að eg er frí, frá eilífum quala-þorsta.

### 43. Sálmur.

Lagid: Afsagurt ljós ofs birtist brátt.

Eptir að þetta allt var skéð, eðli'-  
id Jesús smækka réð, þrótt og lífs.

krapta þverra fann, það er full,  
 Komnað sagði hann.

2. Orð þíns Herra með ást og trú,  
 athuga þyldir, sál mín! Þú, ef þeirra  
 grundvöll sannann sjer, sæta huggun þau  
 gefa þér.

3. Fyrst þaltú vita' að Gud útgaf,  
 greinilegt legmál himnum af, hann vill  
 að þuli heimi í, hverr maður lifa eptir  
 því.

4. Algjert réttlæti ljóft og leynt, líf-  
 ama, sál og gedid hreint, syndalaus orð  
 og atvik með, af oss legmálid heimta  
 réð.

5. Hugurinn vor og hjartad sé, í hreinni  
 elstu rétt brennande, syrir utan þræsni,  
 brædi' og bann, bædi við Gud og ná-  
 úngann.

6. Hverr þetta gæti halbid rétt, hon-  
 um var lífid syrisett, en ef í einu út af  
 brá, eilíf forðæming við því lá.

7. Enginn maður frá Adam fyrst,  
 eptir þann dag hann syndgadið, full-  
 nægju gat því gjört til sanns, gengur  
 það langt yfir edli manns.

8. Óbærileg var allra sekt, eptir því  
 Drottinn gefi svo frekt, annaðhvort

Þoldi uppfyllt það, eda mannfynid fer-  
tapad.

9. Jesús eynd vora alla sá, ofan  
kom til vor jörðu á, hæðum himna  
upprunninn af, undir legmálid sig hann  
gaf.

10. Viljuglega í vörn stad gefð, var  
sú framqvæmdin Guði þeck, sedurnum  
hlýðni fyrir oss galdt, fullkomnadi svo  
legmál allt.

11. En svo að synda sektin stéd,  
sannlega þrði forlíft með, og helvan  
legmáls burtu mád, beifsa qvæl leid og  
ðaudans háð.

12. Þá hann nú hafði allt uppfyllt,  
sem oss var sjálfum að gjera þýldt, og  
bæta ell vor brotin frí, berlega vildt  
hann lýsa því.

13. Þess vegna Herrann hrópa nam,  
hartnær á krossi stíginn fram, að oss  
í voru andláte, ell hans verðfúldan  
huggun sé.

14. Svoddan aðgæt þú, sála mín!  
Sonur Guðs hrópar nú til þín, hvað  
þér til frelsis þína kann: Það er full-  
komnad! segir hann.

15. Fullkomnad legmál fyrir þig er, fullkomnad gjald til lausnar þér, fullkomnad allt það fyrir er spád, fullkomna þalt þú eignast náð.

16. Herra Jesú! eg þakka þér, þvílíka huggun gaffú mér, ófullkomleika allann minn, umbæti Guddóms fræptur þinn.

17. Hjálpa þú mér svo hjartad mitt, hugsi jafnan um dæmið þitt, og haldið þér í heimi nú, við þretna samvitðu og rétta trú.

18. Uppá þessi þín orðin traust, ó hræddur den eg quíðalaust, því sú frelsis fullkomnan þín, forlíkad hefir brotin mín.

## 44. Sálmur.

Lagid: Herra Gud í himnaríki.

Hröpaði Jesús hátt í stad, holds megn og fræptur dvímar: eg sel minn anda, Scelfarinn quad, Sadir, í hendur þínar.

2. Þú, fristiun maður! þenk uppá, þíns Herra beiðann dauda, að orðum

hans og einninn gá, eru þau læfning  
nauda.

3. Jesús haldinn í hærstri qvöl, bláð-  
inn með eyndir allar, dapurt þá aðgætt  
daudans bál, Drottinn sinn Födur kallar.

4. Herrann vill kénna þar með þér,  
þín ef manna-raunir freista, góðlyndur  
Fadir Gud þinn er, gjörir þú honum  
að treysta.

5. Þyrir Jesúm þú fullvel mátt, föd-  
ur þinn Drottinn kalla, en þó þig  
krossinn þvingi þrátt, það mýkir þorm-  
úng alla.

6. Eins og fadirinn aumkar sig, yf-  
ir sitt barnid sjúka, svo vill Gud einninn  
annast þig, og að þér í miðun hjúkra.

7. Einninn sýna þér ord hans klár,  
ódaudleik sálarinnar, þó kroppurinn verði  
kaldur nár, frentist ei lífid hennar.

8. Hvar hún finnur sinn hvíldar-stad,  
Herrann sýnir þér líka, hönd Guds  
þíns Föders heitir það; hugsa um  
ræðu líka.

9. Viljir þú eptir endad líf, egi þín  
sál þar heima, undir hönd Drottins  
hér þá blíf, hans bodord staltú geyma.

10. Láttú Guds hond þig leida hér,  
lífs-reglu haldi þá bestu, blessað ord hans  
sem bodast þér, í brjósti' og hjarta festu.

11. Grind þú ei frá þér Herrans hond,  
hún þó þig tynna vildi, legg heldur bæði  
líf og end, ljúflega' á Drottins mildi.

12. Hér þegar mannleg hjálpin döl,  
holdid þó qveini, og sýti, uppá hönd  
Drottins augun þín, atíð í trúnni  
líti.

13. Ad morgni' og qveldi minnst þess  
vel, máls uppteft láttú þína: af hjarta'  
eg þér á hendur fel, Herra Gud! sálu  
mína.

14. Svo máttú vera viss uppá, vilji  
þér dauðinn granda, sála þín mætir mist-  
un þá, millum Guds Föðurs handa.

15. Hún finnur ekkert heigdar-stríð,  
hærmúng né mædu neina, í fríði Föðar  
atíð blíð, ásjónu Drottins hreina.

16. Eptirteft mér það einninn jók, er  
eg þess gæta kunni: andláts bæn sína  
sjálfur tók, Son Guds af Davíðs munni.

17. Bæn þína aldrei bygdú fast, á  
brjóst-vit náttúru þinnar, í Guds oedri  
þal hún grundvallast, það gefur styrk  
trúarinnar.



18. Vér vitum ei hvers bidja ber,  
blindleikinn holds því veldur, Guds ord  
sýnir þann sannleik þér, sál er sá þar  
við heldur.

19. Vertú, Gud Fadir! fadur minn, í  
Frelsarans Jesú nafni, hend þín leidi  
mig út og inn, svo allri synd og hafni.

20. Hendin þín, Drottinn! hlífi mér,  
þá heims eg adstod missi, en nær sem þú  
mig hýttir hér, hend þína' eg gládur  
kysfi.

21. Daudans strid af þín heilög  
hend, hjálpi mér vel ad þreja, medtak  
þá, Fadur! míns ond, mun eg svo gládur  
bera.

22. Minn Jesú! andláts orðid þitt, í  
mínu hjarta' eg geymi, sé það og líta síð-  
ast mitt, þá sofna' eg burt úr heimi.

## 45. S Á L M U R.

[Lagid: Fadur vor, sem á himnum er.

**Þ**á Frelsarinn í fedurs hend, fór nú  
blessadur sína ond, niður sitt höf-  
ud hneigdi fyrst, Herrann í því hann  
sáladist. Drottinn vor þanninn dó á  
tré, dásemd funni ei meiri þé.

2. Sancti Váall segir í sannri raun, syndarinnar sé dauðinn laun, bana - spjót hans eru brotin ljót, bodordum Drottins gjerd á mót, sá skal deyja, sem syndgar hér, svoddan úrskurdur réttur er.

3. En það hér heima átti síst, af því Jesús er saklaus víst, af helgum Anda með hreinum sid, hann var gétinn í meyjar - qvid, Guds Föðurs veru segurst mind, frjáls lifdi og dó af allri synd.

4. Hverki reffing né heljar bad, hafði nú Jesús forskuldad, hvað kom þá til að Herrann leid, harða pínu og beiskunn deyd? eda hvar fyrir hýrtist hann, hegningar til sem aldrei vanu?

5. Guds Andi þar á gjerir þil, greinir þvilíka orsök til; vegna misgjærda vorra hér, vissulega hann sárdur er, því Drottinn lagði svo fyrir sann, syndirnar vorar uppá hann.

6. Eja hér, mín sál! fyrir syndir þín, Sonur Guds lídur qvel og pín, hann dó fyrir þig, sem dauðans bad, dárlega hafdir forskuldad, hann lét sitt líf svo líðir þú, lífs eilífs; von. því áttú nú.

7. U mig var fallin þýngsta þraut, þviáð eg Drottins legmál þraut, samvitstu sárði synða grád, svo féð dauðinn sterk yfir, ráð, til fordæmíngar mér fjöturinn hans, fastlega héldu víst til fauns.

8. Legmál safnadi sektum mér, sektinni dauðinn eptir fer, dauðinn til dóm-sins dregur snar, dómurinn straffið úrskurðar, straffið um eilífið aldrei dvín, eilíf því var hin þýngsta pín.

9. Legmálið hér sig forgreip fyrst, feldi það dóm yfir Herrann Krist, það bauð: að sá heilvaduð sé, sem bana líður á einu tré, þjarflega eptir því dauðinn geð, Drottinn frá lífi stílið féð.

10. Sekt þá, sem legmál setti mér, sjálfur borgaði Jesús hér, það misti sína makt í því, mig verður nú að láta frí, dauðans broddur var brotinn þá, burt hans fángelli flapp eg frá.

11. Eilífur dauði deyðdur er, dauði Jesú það vinnur hér, dýrt metur Drottinn dauða minn, dauði! hvar er nú broddur þinn? dauðinn til lífs nú stutt er stig, stórlega dauðinn batar mig.

12. Daudinn því orkar einn til sanns,  
útslokna hlýtur lífid manns, holdid legst  
í sinn hvíldar-stad, hans makt nær ekki  
lengra' enn það, sálin af öllu fári frí,  
flutt verður himna sælu í.

13. Ó þínum dauda, ó Jesú! er mín  
líf-gjöf og huggun trú, dáseindar krap-  
ur dauda þíns, dreifist nú inn til hjarta  
míns, uppá það synd og illskan þver,  
út af deyji í brjósti mér.

14. Þú hneigdir þínu hefði ljóft, Herra!  
Þegar á krossi dóst, með því bendtir þú  
mér það sinn, að minnast jafnan á  
dauda þinn; eins þá eg dey, flulu aug-  
un mín, upp líta, Drottinn sáll! til þín.

15. Þyrft þann deyð, sem þoldir þú,  
þig bid eg, Jesú! um það nú, að gefi mér  
þín gæðskan blíd, góða kristins manns  
dauda tíð, held mitt lát hvílast hægt  
med seid, hend þín sálunni taki við!

## 46. S á l m u r.

Lagid: Þá linnir þessi líkhami víst.

Þegar Kristur á krossins tré, kann-  
aði daudann stríða, teikn og stór-

merki mestu sté, mælie svo Ritning  
fríða, musteris tjaldid mjög umvendi,  
í midju vardi að rýsna í tvennt, þrist-  
ist jörð þarla víða.

2. Sundur flosnuðu björgin blá,  
byrgð leiddin opnast fóru, líkhamir  
daudra lifna þá, lít hér þau undur-  
in stóru, eptir Lausnarans uppreisnu,  
inni borgina vitjudu, af sumum þar  
sjenir vöru.

3. Hvað hér historían hermir rétt,  
hygg að því, sál mín mæta! Hér til  
lærdóms er það framsett, Þess áttú vel  
að gata, jörðin stalf þegar Jesús dó,  
jafnvel þeir hordu flecttar þó, sýndu  
medaumkun sata.

4. Steini þardara' er hjartad það,  
sem heyrir um Jesú þínu, gefur sig þar  
þó eðli að, ann meir gjálífi sínu; kann  
nokkur soðdan kalda hugstot, Kristi  
dauda að gítast not? Gud stjórni  
gedi mínu!

5. Það má undra hin þunga jörð,  
þreydi ei kyrru' að halda, blágehtis einn-  
in björgin hord, þrefti lídu margfalda,  
holdid þó ei né, hjartad manns, þrigg-

ist við þínu Skaparans, sem hans þó hlaut að gjalda.

6. Fortjalðid sýnir sannleik þann, fundur þá rósna náði, oftast Þýði ell fyrir sann, eptir Guds settu ráði, Góðinga-  
kynsins kóngleg stjórn, Kennivalðid og legmáls fórn, sem Ritning sjálf um spáði.

7. Hindran réð ellum ætíð stór, inn í Guds ríki banna, því veldur synda-sektin vor, og saurugleikinn verkanna; en fyrir Jesú dýrstan dýd, Drottinn tilbjó of opna leid, hédan upp til himnanna.

8. Hér í kristninnar helgidóm, hofum vér frelsi' að ganga. Þar bodast náð og blessan fróm, burt er þá sorgin stránga, sál-  
in vor hefir búna braut, beint í Abrahams gleði-flaut, eptir heims hermúng lánga.

9. Frelsarans dauda einninn að, end-  
ud lífin hér njóta, gudlegur freptur gjörði það, grafnar opnast hljóta, því Drott-  
ins Jesú daudi' á kross, daudann sigradi fyrir of, að hans og brodd nam brjóta.

10. Merkt, að úr jörðu mátti' ei neinn, maður frá dauda standa, fyrir enn tjedi vor Herra hreinn, hold sitt aptur lifanda, fyrstur allra því uppreis hann, af eginn

krapti, og þar með fann, endurlausn ofs til handa.

11. Gósfðinginn Þrossi Zettrons hjá, hér með allt fólkið líka, jafnsnart, sem þetta jarðteikni sjá, játníng þeir gjördu slíka: sannlega hefir saklaus hann, og Son Guds verid þessi mann, brjóst slá og bráðt heim víkja.

12. Fólkið, sem harða þrossins qvel, Krísti fyrir óska náði, fann nú hið þýngsta í brjósti ból, beiskleg samvitðan þjáði; of-hastarlegann úrskurd flý, ef þú wilt vera af sorgum frí, hætt er rasanda ráði.

13. Daudi þinn, Jesú Drottinn! þá, dýrðiegann krapt útsendi, heidnum manni svo hér vid brá, hann þig Guds Son meðfénnði. Eg bið gæðfunnar gedid þitt, gef þú vidlifni hjartad mitt, að svo frá illu vendi!

## 47. S á l m u r.

Lagid: O Jesú! elstu þreinn.

Ranníngjar Krísti þá, Þrossinum  
lángt í frá, stódu með þúngri  
þrá, þessa tilburði sjá.

(7\*)

2. Var þar og viðstætt með, að vísu margt qvennfólkt, sár Jesú fengu sýnd, sorgandi báru ged.

3. Af þessu, mín sál! Þú sýr, sannlega hverfu er, velt allt í heimi hér, þaf slíkt í minni þér.

4. Dvínar og dregst í hlé, á dauða-  
stundunne, vinstapur, frændur, fé, fall-  
valt þugg eg það fé.

5. Þó vildu vinirner, veita hjálp nokkra þér, vörn þeirra ónýt er, enginn dauð-  
anum ver.

6. Eifinu hjúkrar hend, þá herdir söttar-  
grend, hjálpa þó engin end, upphugsud  
ráðin vönd.

7. Vinstap í synda síð, sála mín!  
þess eg bíð, haldtú ei veröld við, viljir  
þú sofna' í fríd.

8. Hreinann vinstap haldt þú, við Herra  
þínu Jesúm nú, í hreinni hjartans trú,  
frá heimsins elstu þér snú.

9. Hann einn má hjálpa þér, þá hjá-  
stod mannleg þver, heim þig á hendum  
sér, í himna sælu ver.

10. Það hér í sannleik sýst, er Sonur  
Guds andaðest, sorgin þá sætti mest, sem  
hann elstudu best.



11. Krists bern eru kross-bern, við Kristum hlýðnis-gjörn, hann sýnir þeim hjálp og vörn, þó herð sé sútar qvörn.

12. Þú skyldir þar að gá, þó þeir stædu langt frá, allir samþuga sjá, Son Guds kross festann á.

13. Komid svo konur og menn, að krossinum Jesú senn, þó naudin þreyngi þrenn, þar fast nóg lækníngen.

14. Kom þú, sál kristin! hér, sem kross og mannaunir ber, settu fyrir sjónir þér, Son Guds, sem þíndur er.

15. Uppá hans heileg sár, horfi þín trúin klár, það mýktir trega' og tár, temprar allt sorgar-sár.

16. Sértú, syndugur mann! særdur um hyggju-rann, horf þú beint uppá hann, sem hjálp þér á krossi fann.

17. Hvort, sem eyr-orminn leit, af Israels manna sveit, eitrid ei á þann beit, ell stilltist plágan heit.

18. Svo stór synd engin er, að megi granda þér, ef þú á Jesúm sjet, ydrandi' í trúnni hér.

19. Sje eg þig, sál Jesú! svo sem á lengðar nú, von mína' og veika trú, við bíð eg þressir þú.

20. Þá eg sje sárin mín, særir mig hjartans þín, sárin þá sje eg þín, sorg ell og quíði dvín.

21. Þát mig, ó Jesú kjær! aldrei svo vera þér sjær, að sjái' eg ei sár þín sjær, þá sorg og eymd mig slær.

22. Beit mér eg verdi' og fé, vin þinn og kunníngi, þó hverfi heilsa og fé, hjálp mun þá nóg í tje.

23. Eg sel í sérhvert sinn, sál og líf-ama minn, í vald og vinstöp þinn, vernd og skjól þar eg finn.

## 48. Sálmu r.

Lagid: Uppá fjallid Jesús vendi.

Ad quöldi Júdar frá eg færi, til fundar senn við Pílatum, og þessa beiddu' að ecki væri, ondud líf á krossinum, því hátíðin var þarla nærri; þér svo Ritníngr greinir um.

2. Stríðs-móðnum hann band að brjóta, beinin þeirra' og svo var gert, heljar-stund þeir hrepptu sljóta, þinir tvær, sem greini' eg bert, en Jesúm

létu síns lífláts njóta, limina hans ei fengu smett.

3. Stríðsmann einn með heiptar-  
hóti, hárðlyndur gegð krossi að, Lausn-  
arans síðu lagði spjóti, lagid nam í  
hjarta stad, blóð og vatn þar frá eg  
út fljóti, fyrr var áður spád um það.

4. Umhugad er einum Drottni, allra  
sinna barna líf, í jörðu hér þótt holdid  
rotni, huggun traust mig gledur slík, hann  
vill ei tynist bein né brotni; blessud sé  
sú elstan rík!

5. Gud Drottinn með gæðstu réði,  
gjörði Adams síðu af, fríða qvinnu fóst  
á láði, fóst hann þó á meðan soaf, vatns-  
aður þess að vísu gáði, og veglegt henni  
nafnid gaf.

6. Sofnadur á sinni síðu, sárid Drott-  
inn Jesús bar, svo að af vatni' og blóði'  
hans blíðu, bygdist heilög kristnin þar,  
náði' hún edla nafni fríðu, nær til himna  
stígin var.

7. Skóða þú hvernig Pírnin hreina,  
stíljast nú með réttu á, að vísu jafnan  
vatnid eina, vor líkhamleg augun sjá, en  
trúat sjónin, svo má greina, Sonar Guds  
blóð þar lítur hjá.

8. Æ! hvað má eg sælann sanna,  
Sancti Thómás Postula þinn, þá síðu  
mátti' hann sár þitt kanna, sína hönd þar  
lagði inn! Þú munt ei mér þjádum banna,  
það að flóða, Jesú minn!

9. Allar Jesú æðar flóðu, opnadar í  
qvælinne, dreyra lætur dundu' og flóðu,  
um Drottins líf á krossins tré, nægd  
af lausnar gjaldi góðu, Guds Son fyrir  
mig lét í tje.

10. En svo eg skyldi sjá og játa, sanna  
elstu Drottins míns, vildi hann ekki læt-  
ar láta, lífs æðarnar hjarta síns, því  
er, sál mín! mikil úr máta, mistunsemi  
lausnara þíns.

11. Opnar dyr á arkar síðu, inn um  
gengu flépnurnar, sem sjálfur Drottinn  
baud með blíðu, bjargast flóðu inni  
þar, fyrir vatnsins flóði stríðu, frelsi' og  
líf þeim gefið var.

12. Líffins dyr á síðu sinni, setur Je-  
sús opnar hér, svo ángurð sála aðstod  
finni, ell þá mannleg hjálpin þver, hverr,  
sem þess þar athvarf inni, frá eilífum  
dauda leystur er.

13. Mói um sinn arkar-glugga, upp  
til himins litid féð, haldinn dymmum  
hrigdar-flugga, hátt þá vatnsins flód-  
id geð, svo hann mætti' um síðir hugga,  
sýlar-ljóma birtan þeð.

14. Gegnum Jesú helgast hjarta, í  
himininn upp eg líta má, Guds míns  
ástar birtu hjarta, bæði fæ eg að reyna'  
og sjá, hrigdar-mirkrid sorgar svartu,  
sálu minni hverfur þá.

15. Guds var máttug mildin prúða,  
Móises þá steinin fló, út til allra Isra-  
els búða, ágætt svala-vatnid dró, hrestir  
þyrsta, þjáða' og lúða, þeim svo nýja  
krapta bjó.

16. Þá sjálfur Gud á Sonarins  
hjarta, sínum reidi-sprotu flær, um heim-  
sins áttar alla parta, útrann svala-linde-  
in flær, sálin vid þann brunninn hjarta,  
blessun og nýja krapta fær.

17. Vid þennann brunninn þyrstur  
doel eg, þar mun eg nýja krapta fá, í  
þessi inn mig salsain fel eg, sargar engi  
in sorg mér þá, sálann mig fyrir trúna  
tel eg, hún tekur svo Drottins benjum á.

18. Hjartad mitt er, Herrann gódi! þriggilega saurgad mjög, þvo þú þad með þínu blóði, þess af, audmókt beidi eg, vinni mér bót á máðu' og móði, misfunsemin guddómleg.

19. Hjartans innstu æðar mínar, elski, lofi, þrifi þig, en hjarta - blóð og benjar þínar, blessi, þressi, græði mig; hjartans þýðar þakir finar, þér sé gæðst-an eilífleg!

## 49. Sálmu r.

Þagid: Nú látum oss líkamann. grasa.

Jóseph af Arimathía, edalborinn Náðhera sá, Gyðinga svið við Son Guds stéð, samþykkt hafði þeim aldrei með.

2 Hann var Lausnarans lærisveinn, lífernis frómur dygda þreinn, Gyðinga þræddist þeiptar raun, héldt sig að Kristi þó á laun.

3. Þessi um qvöldid þángað geck, þá af Pílató leysid féck, að nætti Jesúm andadann, ofan taka og jarða hann.

4. Jóseph tók strax af krossi Krist, keypti þó nýjann lín - dúk fyrst, Nicodemus kom þegar þar, þángad kostuleg smyrtlin bar.

5. Jóseph gróf eina átti þar, út Elðppud sú í steini var, í aldingardi þar allþammt frá, enginn fyrst daudur í henni lá.

6. Dýrðlega smurdu Drottins líf, þámin má ennur finna slíf, byrgdu með steini búna gróf, burt gengu strax fyrir utan tóf.

7. María Jacobs móðir ein, Magdalena á sömu grein, Salóme einnir sat þar hjá, sáu vors Herra grestrun á.

8. Í þeirra selskap, sál mín blíd! settú þig nidur litla tíð, grestrun þíns Herra gæt vel að, gagnlaust mun ekki verða það.

9. Vid Jesú grestrun jeg sæ sjeð, Jóseph og Nicodemus með; áður þorðu þeir ekki Krist, opinberlega að játa fyrst.

10. Nú já þeir nærsta nýjann dug, nóga djersúng og styrkann hug, augljóslega svo allir sjá, elstu, sem Drottini hefdu á.

11. Rjúfandi trúar hetinn hér, helga-  
ur Andi svo vidnæret, ljómandi þar af  
ljósið þín, lifgar hann allt með fræpti sín.

12. Huggist þeir nú, sem hjartad deigt,  
hafa og trúar megnid veift, biðji um  
styrk og stöðugt geb, stundi og læri Guds  
ord med.

13. Veit þú, Jesú! að veif trú mín,  
vaxi daglega og elskan þín, eblift svo  
med mér innvortes, ytra góð sjáist merki  
þess!

14. Annad þú lífa merkja mátt, mis-  
líkar Drottni á engann hátt, þó heid-  
urleg sé hér á jörð, holdi útvaldra líf-  
fer gjörð.

15. Mætast Guds Andamusteri, manns  
var rétt-kristins líkami, því má honum  
veitast virðing rétt, vel med stilling og  
höfð sett.

16. Erfis-drygðjur og ónýtta þjálf, eðli  
á þýlde við þetta mál, Heidíngja þíð-  
un heimfuleg, hæfir Kristnum á eng-  
ann veg.

17. Vetríð þá sjer þú sálad hold, sett vera  
nidur í jardar mold, hriggur þú vert og  
hugsa bráðt, hér við þú lífa þílla átt.



18. Þag þegar niður lífid sjer, láttú  
sem dauðinn hvíslir að þér, langt má þé  
eðki líðir um það, legg eg þig eins í  
flíkann stad.

19. Góði Jesú! fyrir greftrun þín,  
gef þú síðasta útsér mín, verði farsæl  
og fríðsem mér, frelsud sál nái dýrd  
þjá þér.

20. Í þridja máta huggun þrein, þér  
veitist mér á alla grein: Guds Sonar  
hold því greftrud var, greftrun minni til  
virdingar.

21. Helgum Guds börnum Herrans  
hold, helgadi bæði jerd og mold; gref-  
in því er vort sveskr-hús sett, svo má ei  
granda reidín hætt.

22. Svo að lifa, eg sofni hægt, svo  
að denja, að qvæl sé hægt, svo að greftr-  
ast, sem Guds börn hér, gefdu fætasti  
Jesú! mér.

## 50. S á l m u r.

Þagid: Eins og sitt barn, fadir áslargjörn.

**D**ldungar Jáda annars dags, inn  
til Pilatus's gengu strax, sögdu:

Herri! vér höfum mest, í huga fest,  
hvað sá falsari herma létst.

2. Eftir þrjá daga (óðt fyrir sann),  
uppreisna munu eg sagði hann; við slíku  
er best að leita lags, lát geyma strax,  
þessa gróf inntil þriðja dags.

3. Mátté lífid með leyndum hljóðt;  
læriseinar hans taki' um nótt, og  
lýðnum segi það lyga stin; þá lýst ei  
tyn, þó verði sú villan verri' enn hin.

4. Pilotus víst þeim vordhald fék,  
vaktin strax út af stadnum gekk, gróf-  
inni blífu Herrans hjá, og svo til  
sjá, settu innsigli steininn á.

5. Gyðinga herð var heiptin beist,  
hjartans blindleiki' og villan treyst, þeim  
funni' ei nægjast qvel og bann, sem  
Kristur fann, lífa dauðann þeir lasta hann.

6. Fordælt þú svoddan síblíðu grein,  
framlidins manns að lasta bein, sá dandi'  
hefir sinn dóm með sér, hverr helst hann  
er, sem best haf gát á sjálfum þér.

7. Gyðingar vildu veita rírd, vors  
lausnara uppreisnu dýrd, en Drottins vald  
og vísdóms ráð, þess vel fék gáð, verk  
sitt frá kvæmdi víst með dád.

8. Hefdi ei vaktin geymt og gætt,  
grasariinnar, sem nú var rædt, orsef var  
meiri' að efast þá, hvert upp réð stá,  
Drottinn vor Jesús daudum frá.

9. En þeir sjálfir, og er það víst, upp-  
risu Drottins þafa lýst, þó Kénnimeinn  
Júda' af kaldri slygd, qualdir af blygd,  
keyptu þá til að bera lygd.

10. Öll svikráð manna' og atvik ill,  
ónýttir Drottinn þá hann vill, hans ráð  
um eilífd stöðugt stár, og stjórnin klár,  
flögðin deambláta flétt förgár.

11. Hvíli' eg nú síðast huga minn,  
Hæra Jesú! við legstæð þinn, nær sem  
eg ætti' að grefstrenn þín, gledst sála mín,  
Félsing og ótti dauðans dvín.

12. Sektir mínar og syndir þærst,  
sjálfur þegar þú vínur varst, uppá það  
dóstu, Drottinn þjá! svo quíttuðust þær,  
hjartad því nýjann fögnud fær.

13. Þú grófst þær niður í gref með  
þér, gafft þitt réttlæti aptur mér, í þessins  
djúp, sem fyrirspád finnst, þeim flengdir  
innst, um eilífd verður ei á þar minnst.

14. Svo er nú syndin innfiqluð þér-  
audi sála quítt við Gud, eilíft réttlæti

upphyrjad, í annann stad, trúud mann-  
estja þoggur það.

15. Daudi þinn, Jesú! deydi hér,  
dárlega holdsins girnd í mér, grofin þín  
hlyti glæpi mín, spreic Guds augsyn, epli  
mér styrk upprisan þín.

16. Steinþró míns hjarta' úthogg-  
vín sjeft, heilagur Andi vann það best,  
líndúf trúar eg læt í tje, minn Lausn-  
are! ysmandi smyrst ydranin sé.

17. Svo finni' eg haga hvíld í þér,  
hvíl þú, Jesú! í brjésti mér, innsigli'  
heilagur Andi nú, með ást og trú, hjart-  
ad mitt, svo þar hvílist þú.

18. Dýrd, vald, virding og veg-  
semd hærst, vitsta, makt, speki' og lof-  
gjörd stærst, sé þér, ó Jesú, Herra  
hár! og heidur klár, Amen! Amen! um  
eilíf ár!

---

Þrír aðrir  
 Þíslar • Sálmar,  
 qvednir af öðrum.

## I.

Lagid: Sæti Jesú! sjá oss hér.

**D**audans þúngu framinn qvæl, á krossi  
 hángir Jesús blíður. Frelsarinn, svo  
 bræðra bel, bætti þjakast þísla hridum. Eie  
 líf gæðþan út hann gesur, ansa qveinstof  
 Sonar tefur.

2. **Q**! hans hjarta sáru sorg! sérhvers  
 vinar huggun sneyddur, leid hann fyrir  
 allra org, afbrot, smáður varð og deyddur.  
 Harma þál hann hlaut afdræka, hann  
 svo fengi' oss Gudi þecká.

3. **H**verr fær qvæl íhugad þá, svo hjarta  
 víkna þess ei mætti, og þó líða sekann sjá,  
 synda þúngu reffing ætti; en, hár líður hets  
 lagleiki; hjartad fleckai, raustin veikist!

4. **H**ann leid fyrir heimsins synd, háð-  
 úng, undir, bönd, qualræði. Hann, saun-  
 nesfudur líffins línd, létst á tré vid daudans  
 mæði. Fús hann dó og fól sinn anda, Fod-  
 urs, hlýðinn, geymslu handa.

5. Góði Jesús! gef að mér, gleymist síst  
sú elstan megna, er saklausum þrýsti þér,  
þetta' að líða minna vegna! minning krossins  
qualar þinnar, kefnad vottislausnar minna!

6. Gef eina gráti synd, gef eg meður  
varúð fagni, freidd og seld; þín sorgar-mind,  
fjáminni best hvað gagni! eg varð fepptur;  
æru' og sóma, allt í þal mannfyn Jesú róma!

7. Virðstú' af náð mér líðsemi ljá, að  
líkjast þér og fylgja hrödur, þér, sem létst  
míg lífi ná, lífa trú og deya glödur! hátt  
þig þrifa' um heiminn víðann, heidra nær  
eg dey og síðan!

8. Það, Frelfari! vonar víst, vonar æ  
þinn endurlesti. Þú óvirðir veifa síst, von,  
sem stykja þér eg treysti; þegar sjór í dauda  
dvínar, Drottinn! medtak sálu mína!

## II.

Lagid: Adams barn! synd þín svo var stór.

Stéttlái Gud! ransaka mig, reyn hjarta  
mítt, eg kém fyrir þig; sjá! hvert  
eg heils er hugar, þá hugsa' um þína  
hjartans qvel, heitustu ást og písla bel,  
sút mína sálu bugar; Herra! þín písl  
mín heilsa sé! hvílíf misfunar stórmerke,  
virðtist þú vereld sjóna! hvenær þef eg.

nóg hugleidd þad? hvenær best, sent gat  
vegsamað, ef allri sál elstu þína?

2. Fridar-þesðingi, hetja, ráð, hins  
Hæsta fraptur, af Guds náð, herklædd,  
ist holdi og blóði; heims synda-förn svo  
ordinn ert, á sál flecklausti lídur snert,  
af eilífra eynda flóði; þinn vinur, sá  
þig sveif, er nær, sorg og ángist þitt hjarta  
flær, tekst upp Guds reidi tími, þér hug-  
fellst, píst þig helvíti þér: hjartans  
Sadir! ef mögulegt er, bíkar sá burtu  
rými.

3. Sárheitt blóð verður soati þinn,  
þú sár-þjafast og máttfarinn, til jarðar  
þér fletum flengir; þú, Son hins Hæsta!  
bljúgur best, þín bæni af ofraun þá þú  
þéest, ítrekud heyrst eigi. Af Gudi í  
stríði styrktur þú, til straffs endalaus-  
fannstu nú; eilíðar ógn þig hrædic, sekt-  
manna hlóðst þig sjálfur á, í syndugea-  
hendur gaffst þig þá, gudlegu með þoli  
gæði.

4. Þú, Guds réttláti og sannu Son!  
sjálfur barst illvirkjanna laun, saklaus  
og sannheilagur, svo var þad fyrri fyri-  
spád, framkom nú Drottins hjálpar-ráð,  
vor fridar- og frelsis-dagur! illþýdid þyrsti

í þitt blóð, ossann þín guddóms dygd  
 affréd, svo frelsast sálir kynnu; jeg þinn  
 mordínga láta mig, Jesú! því allra  
 synd á þig, blóð Gud, svo fríd véc  
 finnum.

5. Allt til þræls mindar auðveldist,  
 en guddóms dygda-Þarti lýst, a er þitt  
 ástar-hjarta; þolir svo hatur, háð og  
 smán, hörmúngum, eyndum fullur, rán,  
 motst eðli mind Guds hjarta; þig, sem  
 Gud hét oss, sáum véc, samt eckért er  
 oss lýsti' á þér, ei mind né segurd frída,  
 fyrir þér, ó Gud! athvarf mitt! andlit  
 þeir jafnvel byrgja sitt, sáttmáls bern  
 sjálf þig níða.

6. Öffur það, sem Guds eilíft ráð,  
 ályktad hafði, hvett hans náð, blóð  
 með harmquælum vorum, fyrir misgjord-  
 ir fólkfins þíns, fyrir sekt brotlegs manna-  
 kyns, qualæðum kraminn sárum; í sak-  
 leyfi þínu þegjande, þreytir þú veg að  
 krossins tré, sem lamb það sláturs  
 bíður; súð, líft sem hetja hugprúduft,  
 þels neyð, sem oss var mállegust, af ást  
 til vor aumra líður.

7. Þá mátti telja mín þú bein,  
 mínar hendur þeir þafa með flein, og



fætur gegnum grasid; seitic umfringdu  
 urar mig; ómúldeu hópur gladdi sig,  
 sína vild sjed ad hafi; eg hrópa, en  
 mín hjálp er fjær, þeir bæda mig, se  
 hann Guði fjær, hann flagi, hjálp  
 mun kanna! maður eg, ekki maður  
 er nú, mig í dandans durt leggu  
 þú, spott lýðsins, spé mannanna.

8. Bráð qvalaranna eg ordinn er,  
 eg hrópa, þú ei svarar mér; mig  
 yfirgefa allir; þjófudum, sár þó þorst-  
 inn var, þeir rétta mér til svölunar,  
 beist edik blandad galli; sem var mitt  
 hjarta' er sundursmelt, soo sem vatni  
 er mér úthellt, mín ángist er þeim  
 gleði: því yfirgafstu þjóninn þinn,  
 þraut-mæddann, ó Gud minn! Gud  
 minn! af sálar síru erfídi.

9. Þú hnegir nidur hesdi þín, hróps-  
 ar: fullkomna borgun mín, þú deyir, jerd  
 depur titrar; erfídi hes' eg aukid þér, ó  
 Drottinn! Íslýðann hug eg ber, um písl  
 þína þenki bitra; hvað er eg, fressi ad  
 féðstu mér? æ! fengi' eg heitað það  
 þér, sjá Drottinn! vægd mér sekum; þín  
 hjartans ást í al hvætja mig, ad hlýðnað

hér, svo aldrei þig, færi með syndum þrekum.

10. O! hvíliþ þísla eilífra, eptirbid mun þeim tortýna, sem forsmá forþénun þína; þeim; sem ei stunda' í sannri trú, senda ástgjef að þeckjast nú, til þýngra dóms þíns er þína; synda-þjónum, er sífeltd þig, með syndum smána', en játa þig, forþénun þinni treysta; hverr o.d. þín smáir elskar síst, hverr ei þig elskar dæmist vísl, qvel þín þann kann ei hreysta.

11. Þú hefir heitid hjáðod mér, til helgunar svo eg í þér, ávert stadfastur færi; þín heileg þísl mig huggar ein, hvenær sem synda banvænt mein, samvísðu hradda færir; gjör mig brennandi í væn og trú, bind mig í elstu við þig nú, þitt dæmi gef eg geymi; veri þín qvel mín vörn í neyd, í velgengni stöð, hlíf í deyð, og huggun essta' í heimi.

### III.

Lagid: Hjortad, þánkar, hugur, siuni.

**S** minn Jesú! ell þín þína, alla sefar þrigð og neyd, huggast eg, þá

heranung þína, hugsa um og beiðfann  
deyð; til lausnar allt því leiddu mér,  
lát mig aldrei gleyma þér! þér, sem  
sonda-sekt barst mína, saklausann þá lért  
þig þína.

2. Ef mér flýgur synd í sinni, soif-  
ult mín ef freistar hold, þú æ sért mér  
þá í minni, þar við krossinn stóðst á  
fold, hræddur, qualinn, hatadur, hugg-  
un vina orsneyddur, fjetur synða' eg sá  
þá flitid, og fullur vifnun til þín lítid.

3. Heims ef lyst mig glisleg ginnir,  
glæpa fram á 'breidann veg, gjálífs ad  
glaum' eg sinni, gedhraustur, nei, segi  
eg; heims lyst Jesúm hengdi' á tréd;  
þins réttláta qvaldi ged, bukt holds lyst  
úr brjósti mínu, bjó hún Lausnaranum  
þínu.

3. Ef mér ógnar ótti' og mæða, eg þá  
Jesú! með þér líd, mig þau ekki megna'  
ad hræða, minnist eg þitt dauda stríd,  
þitt mér kénndi þolugt ged, þolinmædi'  
ad sigra með; æ! eg vil þér eptir seta,  
ebl mig bædi' ad vilja' og geta.

5. Og þó hel á fund minn fari, full-  
eruggur samt er eg; þú, mín vernd og

minn Lausnari, máttir ganga sama veg;  
og þú vegsemd ávannst þér, en fíckst stad  
tilbúid mér, í þins Gæðurs fridar ríki,  
finnst þar eckert bel né sýki.

6. Jesú! sál opt minntú mína, að  
minna vegna blóð þitt rann, kross þinn  
dauði, qvel og pína, qvittun synda' og  
lausn mér vann; þá þal ell mín af-  
stund, offrud þér; en hels við blun.  
þig mitt andvarp essða prísá, upp tí  
dýrðar holdid rísa.

---

